

За Українську Самостійну Соборну Державу!
Воля народам!

Воля людині!

**ВИДАННЯ
ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН
ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ**

1949.

15. березня

Ч. 2.

ПРИВІТАННЯ

Конгресові Юнацтва ОУН на чужині

Дорогі Друзі!

Провід ЗЧ ОУН вітає ініціативу Юнацтва — скликати в ХХ-ту Річницю створення Організації Українських Націоналістів (ОУН) Конгрес Юнацтва ОУН закордоном.

Тому двадцять років саме молодь дала почин для повстання ОУН. Не багато з основників осталося живими. Більшість з них поклала головами в боротьбі за свободу. На зміну їм прийшли нові служити їх ділу. Люди мінялися і міняються, але ідеї остаються і завжди наново поривають. Ідуть сьогодні вже тисячі і тисячі, ідуть вже мільйони. З УВО виросла ОУН, ОУН заініціювала УПА і спільно з нею УГВР. І зараз всі три формації, маючи за хребет ОУН, ведуть народ в боротьбі впевнено, твердо, переможно. Головну роль — пробойового кадру ОУН-УПА творить молодь, наша невтомна, жертвенна молодь. Молодь завжди і всюди була аванпостом нових ідей, вона завжди ставала на прог з усім старим, вона атакувала бастилії. Молодь — гарант перемоги революції. „На зміну” носить назву орган крайового юнацтва. Бо постійно на місце тих, що впали на шляху, в бойові колони вступає Ви, юнаки! „На чатах” — звучить назва іншого бойового видання молоді України. Так, молодь передусім стоїть на чатах.

Юнаки! Найкраще відсвяткуєте річницю повстання ОУН, коли в душі своїй зобов'язаетесь стати на висоті тих завдань, що їх безстрашно й безприкладно в історії всіх народів виконує наша молодь в Україні в рядах нашої армії — УПА і крайової ОУН. Ставте собі за приклади для наслідування тих безіменних героїв, що без скарги і озву падають на полі слави, які радше накладають на себе руки, як мали б віддатися ворогові живцем. Сталість свій характер, готовтеся на зміну тим, що вже довгі роки гонені ворогом, живуть в підземеллях, але не складають зброї. Завжди зосереджуйте увагу свою на цих вимогах, які ставить воююча Україна, воюючий народ наш, що в найширших своїх шарах бореться переможно проти російсько-більшовицького імперіалізму. Не одиниці, а весь народ став вже там героєм.

Перед нами тут на еміграції теж революційні завдання: допомога Батьківщині, акція серед бійців червоної армії, боротьба революційними методами проти комунізму в універсальному масштабі, масова зовнішньо-політична дія, АБН. Ви, юнаки, мусите перші братися за них, добровільно, негайно. Ви мусите дати розмах і запал юнацький, сміливість, полет, новий дух! Революційні прийоми роботи ви мусите вміти застосувати і на еміграції.

ІЗ ЗМІСТУ:

**ВІЙНА ЧИ ТАКТИЧНИЙ МА-
НЕВР?**

НА РОБІТНИЧИЙ ФРОНТ!

**НАШІ ПРАПОРИ НАД ЗА-
КАРПАТТЯМ**

**І. КОНГРЕС МОЛОДІ ОУН
НА ЧУЖИНІ**

**„БАНДЕРІВСЬКА ПЕКЕЛЬНА
ОРДА”.**

ЩО В ЮГОСЛАВІЇ?

Коли тому двадцять років творилася ОУН, був це теж революційний задум і багатьома скептично прийнятий. Але сумніви перемогла віра тих, що її творили. Вам молодим цієї віри не сміє бракувати, як її ніколи не бракувало тим, що впали, чи зараз стоять в затяжній боротьбі. Тямте: вірі треба протиставити віру! І ще одне: завжди ви мусите бути з народом і в народі. Теж тут, теж на еміграції. В копальнях і заводах, серед нашого робітництва не сміє вас бракувати! Націоналісти, на фабриках і заводах дайте бій комуністам! Будьте з важкопрацюючим робітником, жийте його радощами і смутками, боріться спільно з ним, працюйте спільно!

Юнаки! Ви відповідатимете за майбутнє ОУН, за майбутнє боротьби. Будьте гідні цього. Друге двадцятиріччя належатиме Вам, тому готовіться, щоб Ваш звіт через двадцять років був звітом триумфу!

Хай живе Суверенна Соборна Українська Держава!

Хай живе Українська Головна Визвольна Рада!

Хай живе Українська Повстанська Армія!

Хай живе Організація Українських Націоналістів — авангард народу!

Слава Україні!

Героям слава!

25. лютого 1949.

Провід Закордонних Частин
Організації Українських Націоналістів

На робітничий фронт!

Сила національно-визвольного руху гарантується — окрім інших моментів — життєвою пов'язаністю його дії з потребами широких народніх мас. УПА — ОУН сильні теж тим, що вони боронять всебічних інтересів народніх мас, отже і їх щоденних потреб, зв'язуючи це з основною передумовою: національним визволенням. Соціальний зміст українського націоналізму мусить бути належно підкреслений в житті, не тільки, як нова справедлива соціальна теорія, але наявна практика. ОУН — УПА в час протинімецької війни ставали в захист соціальних інтересів мас нпр. проти вивозу народу в Німеччину, проти контингентів, тощо. Вони були водночас месниками народніх кривд, пов'язуючи цю відплату за народні кривди з національно-політичним підкладом боротьби. Не інакше сьогодні. Боротьба іде чітко і ясно проти колгоспів, проти виселень, проти виборів, тощо. ОУН — УПА — УГВР кинули не лише саме гасло: не йти до виборів, але відділи УПА і ОУН захищали силою репресований народ. Націоналізм організовує боротьбу за життя народніх мас. Національну ідею зв'язує з соціальною в одну цілість. Націоналізм стає символом не лише національного, але через нього водночас соціального визволення.

Також і на еміграції треба круто повернути до соціальної проблематики. Під захистом життєвих інтересів розуміємо конкретні, реальні потреби дня: національно-політичні, культурні, економічно-професійні, ітп. Вся наша еміграція є робітничою, тобто — це найбільша індустрія й хліборобські робітники на чужих заводах і фабриках. До цього факту мусить органічно наві'язати український націоналізм свою дію. Ми відчужили б себе від наших рідних, якщо б не ввійшли в круг їх заінтересувань, якщо б не жили її турботами і болями, її радощами і смутками. Всі ми мусимо ввійти в таку саму сферу праці, що пересічний український робітник-емігрант, так само важко працювати на хліб і серед таких самих умовин. Разом з українським робітництвом маємо боротися за покращання умовин його побуту. Соціально-психологічний контакт гарантується спільними пережитками.

Водночас видвигаємо нашу соціальну програму. Ми є проти державного і проти ліберального капіталізму. В основу нашого соціального ладу покладена соціальна справедливість, яку гарантується забезпеченням права трудової власності теж на засоби виробництва кожної людини, яка власною працею собі це здобуває. Елімінуючи визиск, поборюючи капіталізм обох видів, не можна не вказати робітникам нашого образу майбутнього устрою. В ньому стоїть творча, свободна людина і нація-спільнота, а в ній родина — в осередку уваги. Гене-

ральна лінія нашої дії на відтинку робітництва на еміграції в соціальній площині: **організований захист її інтересів** всіми доступними засобами. До цих інтересів належать: економічні, культурні, національно-політичні, н. пр., українські школи, компактне поселення національними групами, українська преса, українські національні і церковні свята, як вільні від праці, — українські культурні установи, — але в неменшій мірі: належна соціальна опіка, рівноправність з робітниками-автохтонами, підвищення платні, поліпшення умовин продукційного процесу і т. п.

Для захисту українських національних, а зокрема профсоюзних інтересів українського робітництва — необхідно зорганізувати **профсоюз українського робітництва**, що ясно стояв би на **українських національно-соціальних позиціях** і захищав би інтереси українського робітника, як українця і людини. Водночас допомагати в творенню національного профсоюзу інших народів, поневолених російсько-большевицьким імперіалізмом, н. п., білоруського, литовського і т. п. Координаційний центр цих профсоюзів різних народів, поневолених большевизмом — був би могутньою зброєю в руках національно-визвольних революцій народів АБН проти комунізму, комінформу, профінтерну і т. п. обманливих інституцій.

Це правда, що наше розуміння нації не має нічого спільного з класовою теорією, розділяє нації на капіталістичну і робітничу верству, що дає в результаті робітничий інтернаціонал, який стоїть проти такого ж нераз капіталістичного інтернаціоналу. Ми заперечуємо в принципі таку антинаціональну, атомізуючу націю теорію і практику. Наша позиція в цих справах має інші цілі. Нам йде про улегшення положення українців на чужині й використання всіх чужинних середовищ для української визвольної справи, отже і робітничого міжнароднього руху.

Як погодити наше органічне розуміння нації, яке не знайде класової організації в її лоні, з включенням нашого робітництва в фактичний стан, який існує на Заході, в класовий — по суті — робітничий рух? Ми виходимо з існуючих фактів і умовин життя в країнах, де живе наша еміграція. Стверджуємо, що вона майже виключно робітнича. Але її соціальний інтерес в нічому не протиставний якійсь іншій українській верстві, отже поділ української нації тут не входить в рахунок. А поділ, який толерують і вважають для себе нешкідливим другі нації, нас особливо не інтересує. Наша мета: як використати найкраще існуючий стан для нашої справи. Отже, українське робітництво, тобто політична еміграція, яка захищає єдність нації і проповідує ідеї національної єд-

ности на базі соціальної справедливості, як теж дає свою, українську перспективу соціального ладу в світі, справедливого для світу праці, займає серед робітництва країн Заходу, до своїх національних справ окрему позицію, але іде з ним в спільних справах солідарно, якщо його не використовують комуністичні, чи соціалістичні демагоги для своїх цілей. Тому українське робітництво стає сторожком по відношенню до різних профсоюзів робітників-автохтонів. Воно включається за посередництвом своїх українських секцій в такий чужинецький профсоюз, якого основні інтенції лежать на лінії його соціальних концепцій, а зокрема, актуальних політичних інтересів України, тобто в **християнські профспілки**. За ніяких умов, навіть при найважчих матеріальних втратах, українське робітництво не сміє підтримувати в нічому комуністичних профспілок, хоч би там була подавляюча більшість робітництва даної країни.

Українські секції в християнських профсоюзах треба негайно перетворювати в Центральний **Український Профсоюз Європи**, а згодом **всього світу, тобто профсоюз вільних українців поза ССРСР**. Треба, щоб наша бельгійська, французька, англійська і ін. робітничі центральні взяли вже за це діло. Зі створенням українського профсоюзу допомагати водночас такій акції інших народів АБН, щоб згодом могли репрезентувати в протиставленні до большевицького профінтерну ССРСР (казьонного, державно-капіталістичного кузнечовського обману) воюючий проти ССРСР весь робітничий світ, який стоїть за національну ідею, виказуючи пекло для (теж „інтернаціонального“) робітника в ССРСР. Окрім солідарного захисту своїх соціальних інтересів — міг би, такий український профсоюз, — а з його ініціативи профсоюз народів АБН своєю підтримкою світового профсоюзу профспілок, з якого викінено большевицькі казьонні профсоюзи ССРСР і васалів, — відіграти для української визвольної справи величезну роль. Треба принципово заквестіонувати визискувачам робітників, якими є всі ці кузнечови і ко, право виступати від світу праці! Ніде в вільному Заході і серед найбільш капіталістичного середовища не виступає від робітників працедавець, а лише сам робітник. Тільки соціалістичний капіталіст-державник ССРСР — через своїх бюрократів виступає від імені робітників, працеємців! Це неймовірне чудовище. А зрештою, ради чого потребує ССРСР профсоюзу робітників, коли ж це „державна робітників“? Перед ким має там оборонятися робітництво? Пощо йому там профсоюзів? Невже не бачать самі кремлівські вельможі протиріч? Якщо б мали робітники боронитися перед новою большевицькою шляхтою, так тоді хай

самі виберуть собі захисників, а нехай не „захисає” їх перед самим собою їх пан з нагайкою. Врешті, нічому дивуватися, тоталітарний соціалістичний режим Кремля має ще більші курйози, як н. п. 13 млн. робітників в концтаборах держить „державна пролетарів”. Все це треба постійно виказувати Заходові.

Американська Федерація Праці — виразно антибольшевицька і вже здавна була в конфлікті з СІО, яка стояла під керівництвом росіянина з походження С. Гільмана й Ф. Маррея. Теж лейбористський профсоюз і — що головне — ввесь **християнський** профсоюзний світ — могли б підтримати не лише соціальні цілі Українського, згл. Профсоюзу Народів АБН, які створили б Координаційний Осередок, але і **національні** постулати поневолених народів. Невикористання до цього часу для української визвольної справи могутнього робітничого антикомуністичного руху західних країн — серйозне наше завдання. Щоб звернути більшу увагу на сьогоднішнє значення в світі профспілок, відмітимо факт вибору Трумена передусім завдяки профспілкам. Сьогодні мають American Federation of Labor (AFL), Congress of Industrial Organization (CIO), профсоюзи залізничників, машиністів, вуглекопів і т. п. понад 16 млн. членів! Їхнього політичного впливу недоцінювати, було б помилкою. Характерно, що в них не мають жодних впливів комуністи або мають мінімальні. В АФЛ ніколи не толеровано комуністів, в СІО вони мали деякий вплив, чому треба завдячувати приступленню СІО до світового союзу профспілок на спілку з большевиками в жовтні 1945 р. Це призвело до упадку впливів СІО так, що з 6 млн. бюрових службовиків приступило до профспілки службовиків в СІО лише біля 36 тисяч. Це хитання в СІО довго не тривало. На останньому з'їзді в Портленді голосувало понад 600 делегатів — проти 40 за плян Маршала, — проти СССР. Водночас з'їзд уповажнив Екзекутиву СІО зрівнати світовий союз профспілок, де комуністи добилися впливу. Його, як відомо, зірвано. На цьому самому з'їзді суддя найвищого суду США вказав на це, що завданням американських профспілок є м. ін. зробити близькими для США теж проблеми європейських робітників.

Не сміємо оставити жодної нагоди невикористаною для скріплення нашої справи. Не забуваймо, що з професійного руху вийшло багато визначних мужів Заходу. Треба впливати на них всіма заходами. Коли сьогодні Джеймс Кері від імені 6 млн. робітників, зорганізованих в СІО, зривав світовий советофільський профсоюз, коли його президент англієць Артур Дікін від імені близько 8 млн. англійських „Трейд Юніонів” заявляв Васілеві Кузнецову, що він не репрезентує робітництва народів СССР, — то таких справ не можемо оставляти невикористаними.

Проблеми профсоюзного руху

існуватимуть і розвиватимуться незалежно від нас. До питань світового порядку наше робітництво муситиме займатися становищем таке чи інше, практично. Отже, або це буде українська позиція, або наш профсоюзний рух буде лише додатком до чужого в кожній країні, де живе і працює наша еміграція. Або будемо давати лисвої голоси **чужій** фірмі, або наші голоси говоритимуть про нас і від нас. Ми заступаємо цей другий погляд. Воно дивно, що наша преса зовсім не цікавиться цими, такими важливими питаннями. Хто має сказати нашому робітникові слово поради? Ясно, що він буде вчитуватися в французьку, бельгійську чи іншу американську робітничу пресу, яка дасть йому відповідь і на ці його журби. Факт, що це буде відповідь неукраїнська, маємо записати на свій карб.

Воно, справді, дивно, що нпр., в Аргентині йде дрібний змаг за те, кого визнає тих кількесот українців „просвітян”, зрештою — добрих патріотів, нашу плятформу — чи Національної Ради, ОУН чи мельниківців, але не йде змаг за **суттєве**: привернути українству, українській національній ідеї ці тисячі скомунізованих українців, якими ніхто не журиться, їх злиднями, смутками і радощами. Ми вміємо вести „просвітянську” роботу, зрештою, корисну, необхідну, творчу, але ніхто не береться за друге, не менше важливе, але і важке: за захист національних, соціальних і культурних інтересів українського робітника в його професійному житті, в копальні і заводі. Там комунізм баламутить наше безкорисне, ідеалістичне робітництво а наші люди, замість піти в народно гущу, в ці важко працюючі лави, пишуть лише сантиментальні речі, як гарні спогади про Рідний Край, забуваючи, що Рідний Край — це не лише приємний спомина, але пов'язання на кожному кроці з ним кожного українця за станком, на ріллі, серед дроворубів, в копальнях. Всюди маємо бути й боротися разом з нашим робітництвом за покращання його долі, теж його матеріально-економічного побуту. Нас все інтересує. Нічого не оставляємо для демагогії комуністів!

На закид, що пропонуваній нами Українській Профсоюз не зможе добитися ізолювано від автохтонного профсоюзу ніяких успіхів, відмічаємо, що організована сила завжди має успіх і — за всяких умовин. Вистачає вже цей пропагандивний успіх, якого можливо добитися публічним виступом проти профсоюзу кузнецових, філієне і інших шверників, але з того безумовно будуть і безпосередні реальні користі для українського робітництва.

Звернення Координаційного Осередка Національних Профсоюзів поневолених народів СССР до всього працюючого світу мало б грандіозне значення для української визвольної справи, коли б там в зручний спосіб пов'язалося нашу боротьбу за національне визволення, цілі УПА—ОУН—УГВР з проб-

лемами соціального визволення. Таке звернення мало б більший відгомін в світі, як академічні заклики студентів, чи інших інтелектуалів, бо воно вдарило б в найбільший обман большевизму: „рай працюючих”, який окреслюють самі ж працюючі пеклом.

Це говорив би союз вільних робітників УКРАЇНИ і інших народів АБН. Такий профсоюз міг би приймати участь в антикомуністичному світовому профсоюзі і там актуалізувати питання національного визволення, як передумову соціального. Наші нпр., хліборобські робітники є неорганізовані, так само лісоруби, шахтарі і т. п. Це замало, щоб вони творили лише українські секції в чужих профсоюзах, хоч це дуже важливе і правильне, але треба звести всіх під один український дах, а водночас, відповідно впливаючи на робітництво інших народів АБН, довести до солідарного виступу всіх поневолених перед зовнішнім світом. Ми сподіваємося, що тепер будемо мати успіх, бо зараз комуністичні профспілки ізолювані, отже є два світові профсоюзи. Поділ йде по лінії Ельби чи Велтави, але почерез народи. Отже, нпр., християнські профспілки Заходу станули вже проти таких профспілок в лоні того самого народу, які є під впливами комуністів. З країн Сходу бракують місця в антикомуністичному профсоюзі. Їх треба заповнити нашими представниками, але з **новими** ідеями, не ідеями соціалізму, а визвольного в національному і соціальному сенсі українського націоналізму.

Коли поділ йде почерез народи на Заході, — де ще діє баламутство Маркса, то на Сході народи як цілість стоять проти Маркса і проти його епігонів, кузнецових і інших вельмож. Ці правди треба ще більше усвідомляти тепер — поволі прозріваючому світові. Не можна зражуватися тим, що нам не підходить концепційно світовий профсоюзний рух робітництва, бо він виходить з фальшивих пресупцій: клясового поділу. В нашому, націоналістичному розумінні не потрібна така структура світового профсоюзного руху. Ми організуватимемо життя на засаді солідарності соціальних верств, гарантованою національною державою й забезпечувати за кожним працівником такі умовини побуту і праці, що всякі міжнародні гарантії будуть непотрібні. Зрештою, в нашому устрою будуть лише працівники, отже робітник не буде якоюсь окремою породою громадянина. Очевидно, і в майбутньому будуть світові з'їзди, товариства співпраці, обміну досвідом соціального реформаторства, досягнень у виробничому процесі і т. д., тобто будуть зустрічатися люди однакових професій різних національностей, але інший тон, зміст і ціль надамо цій співпраці. Це будуть відпоручники **націй** для означених справ професійного характеру з лона означених професій, але це — при ліквідації ліберального і державного капіталізму не будуть представники

Наші прапори над Закарпаттям

Десять років минає 15. березня, коли над столицею Карпатської України піднесено прапори державної незалежності. Був це зовнішній знак неймовірно швидкого росту й дозрівання національно-політичної свідомості цієї найбільш придушеної й опущеної вітки українського народу. Неповних 20 років до того часу, після упадку довговікової мадлярської неволі Закарпаття зберегло було невеличку кількість політично свідомих українських родин. Вистачило часткове покращання політичних умовин під чеською окупацією, щоб струснути спадщину невольничества століть і намул штучно насадженого москофільства та стати знову собою.

Не змогла перешкодити цьому лицемірна чеська політика. З захопленням неофітів народні маси віднаходили приховувану перед нею українську національну ідею і покрили свою гірську країну сіткою шкіл, читалень, молодіжних організацій, кооперативів. Впала полуда з очей. Соборницьке почуття приналежності до великого українського народу дало самосвідомість власної вартості, віру в себе, почуття власної сили. Смерекові ліси почули ритм кроків майбутніх маршових кольтон, почули слова перших революційних присяг.

Хто може спинити прихід надходячого дня? Не могли і чеські губернатори здійснити пляну чеської політики. Протестуючи проти неї, др. Г Жаткович зложив свій уряд губернатора і на прощання сказав: „Тож усі ставайте в один ряд, а на прапорах напишіть: повна, політична, культурна, економічна, адміністративна і національна автономія. Це має бути нашою молитвою аж до побідного кінця”. Не міг перебороти розбудженої до життя української стихії др. П. Еренфельд. Відмовляючися від своєї губернаторської функції 1923 р. з гіркостю заявив: „Як

всі народи відродяться, так відродиться і народ Підкарпатської Руси. Це відродження буде тільки українське. Не хочу, щоб моє ім'я покритися ганьбою”. Далекозорими очима передбачив настановлений чехами губернатор поразку боротьби проти пробудженого українства. Не передбачили того німці, не передбачив Сталін.

Глибоким болем пройняла закарпатську молодь вістка про вбивство Головного Отамана Петлюри 1925. Це пережиття споїло її з українцями всіх займанщин і спрямувало увагу на головного ворога України — імперіалістичну Москву. Хвиля обурення й протестів порушила закарпатську молодь 1928 р. на вістку, що у Львові в часі святкування 10-тиріччя 1. листопада польська поліція стріляла до українців. На тлі тих соборницьких настроїв основано в Ужгороді 1929 р. Організацію Українських Націоналістів. Преса УВО і ОУН кольтонувалася по Закарпатті. Пожваблюється робота в легальних установах. Для Галичини закарпатська ОУН набирає особливого значення. Через Ясиння й Ужгород наладжується таємний зв'язок для постачання через кордон нелегальної літератури („Сурма”, „Розбудова Нації”).

Активізація українського національного руху позначається численними маніфестаційними з'їздами (учительства, жіноцтва, „Просвіт” тощо). На V.-ому Конгресі в Ужгороді 1934 р. народовецька молодь вперше відспівала прилюдно й демонстративно поліційно заборонений гимн „Ще не вмерла”, що стягнуло на неї чеську полліцію. Того ж року краєвий президент, чех, Розсипаль заборонив уживати синьо-жовтого національного прапору. Після п'ятимісячної драчки населення з чеською жандармерією, Прага цю заборону була змушена відкликати.

Процеси повільного росту, що на інших землях тривали десятиріччя, на Закарпатті проходили швидкими темпами в коротких роках. Закарпаття спішилося організувати свою пресу, зачитуватися в українській пресі інших земель, політично органі-

поневоленіх кляс в лонах націй! Міжнародний соціалізм і капіталізм — це пройдені етапи. Це голяви померлих епох.

Ці ідеї нового, справедливого, міжнародного і внутрінаціонального ладу нам треба проповідувати в світі, отже і серед профсоюзного руху, де наше робітництво не виступає як кляса, але як представники нації для захисту закордоном її інтересів, (м. і. теж соціальних інтересів, окрім суттєвих національних, її невеличкої еміграційної вітки). Коли у зверненні такого українського профсоюзу будуть нові, національно-соціальні нотки, тобто — робітник промовлятиме не як якась кляса, верства, каста, але як член нації від імені нації, а не кляси — то це дасть подих нового! Це говоритимуть не робітники по національності українці, але українці, по професії шахтарі, текстильники, хліборобські працівники чи лісоруби. Для такого голосу українців уважаємо доцільним ужити теж світовий антикомуністичний профсоюз.

Наша еміграція, вся майже без

винятку, робітнича, отже, не можна поминати профсоюзного відтинку. Ми мусимо дати українській гущі політичний напрям, могутній порив, великий стимул, будучи певним цього, що вужчу, культурно-освітню роботу, за нашою ініціативою, добре робитимуть культурні працівники і з-поза наших рядів. Даймо стиль і розмах усьому! Дуже вдала робота на відтинку українського профсоюзного руху в Бельгії мусить бути продовжена й завершувана в згаданому напрямку. Бельгія поклала правильні засновки під грандіозну роботу повищого стилю. В українській пресі присвятити окрему увагу життю, праці, загальним і злободенним проблемам українського робітника, шахтаря, лісоруба тощо, про konieczність захищати організованими акціями його інтереси.

Не забуваймо, що навіть в заможних канадських емігрантів зустрінете на стінах портрети сталінів і ко. З Канади з „золотими серпами і молотами” верталися деякі збаламучені українці до УССР. Антикомуністичний фронт

скріпити негайно, зокрема серед народної гущі — наказ хвилини! Щоб наша еміграція стала авангардом антикомуністичної круцяти, мусить насамперед сама очиститися від комуністичної зарази. Нажаль, ще є обдурманені серед українців на Заході, затуркані ворожою пропагандою. З манівців завернути збаламучених можна лише ввійшовши в їх круги. Одних, які з легковірності підтримують ворога — навернемо розкриттям правди. Других, які живуть в нужді, і яких захистом їх соціальних інтересів та антикапіталістичною демагогією зловили комуністи в свої тенети — врятуємо, станувши самі в захист їх інтересів, працюючи серед них так само чорно, як вони, і видвигаючи позитивні цілі нашої боротьби, — наш образ майбутнього.

Наше гасло: **Націоналісти, в копальні і фабрики! На шахтах і заводах дайте бій комуністам!**

В народі і з народом мусимо бути так на чужині, як ми є з ним на Україні.

З. Карбович.

зуватися в численних — аж надто! — політичних партіях, немов прочуваючи, що незабаром жде його важка проба нової мадярської, німецької, большевицької неволі. Адміністративні перепони не змогли поставити бажаного стриму цьому гонові до росту.

Коли під ударом гітлерівського імперіялізму Чехословаччина, затріщала в основах, для Карпатської України вдарила година великого історичного іспиту. Усамостійнення Словаччини оставило для Карпатської України двоякий вибір: або ждати, що з нею рішать зробити сильні світа, або самій рішати про своє майбутнє. Карпатська Україна вибрала власним рішенням будувати самостійне державне життя.

8. жовтня 1938 при маніфестаційному здвизі народу проголошено утворення самоуправного уряду, три дні пізніше Прага затверджує прем'єром того уряду А. Бродія, який виявився мадярофілом. На його місце іменує Прага пропонованого українцями о. А. Волошина. Для оборони перед мадярськими диверсійними бандами основано Організацію Народної Оборони (ОНО), яку пізніше переназвано ОНО „Карпатська Січ”. Віденський арбітраж з 2. XI. 1938 р. (Німеччина й Італія) відірвав південну частину Карпатської України й прилучив до Мадярщини. Столицею стає Хуст. З усіх усюдів прибувають ук-

раїнські патріоти, зокрема члени ОУН, в допомогу молодій державі.

Пробою великого підйому населення були вибори до першого сойму Карпатської України, в яких 94% взяло участь. Засідання сойму Карпатської України 14. березня 1939 р. відбувалося в ситуації воєнного вмаршу мадярського війська. Проголошення Карпатської України незалежною державою дня 15. березня 1939 р. вітали гарматні салюти верожиж сальв на Красне поле.

Український народ Закарпаття одноголосним рішенням своїх представників в останніх годинах вільного життя підтвердив своє право до влади на рідній землі.

Те право, освячене кров'ю оборонців закарпатської волі, сповите легендою Красного Поля, стало незрушним законом для всіх, в кого українська кров.

Тіні полк. Михайла Гузар-Колодзінського і Провідника Зенона Коссака, що з підпільної боротьби ОУН проти польського займанця принесли Карпато-Українській Державі в жертву своє життя, кличуть у першу чергу всіх націоналістів не скласти своєї зброї, доки ця найбільш знедолена частина нашої Батьківщини не заживе свободним життям громадян Соборної Української Держави.

1-ий Конгрес Націоналістичної Молоді на еміграції

Двадцяті річницю Віденського Конгресу Українських Націоналістів, що покликав до життя Організацію Українських Націоналістів, відзначив Відділ Молоді ЗЧ ОУН, скликаючи на дні 26-27. II. 49. Святочний Конгрес Української Націоналістичної Молоді на еміграції. У Конгресі взяло участь 100 осіб, в тому 95 делегатів від організованих клітин молодняцького сектору Організації. Програму Конгресу виповнила святочна і ділова частина.

Святочну частину започаткував друг Свистун о год. 10.15, відкриваючи Конгрес коротким словом, в якому з'ясував обставини на Рідних Землях та на еміграції під сучасну пору. Організація Українських Націоналістів в Краю стоїть в авангарді визвольної боротьби, як незломно стояла продовж 20-ти років свого існування. В той час ми молоді націоналісти „зібрались от тут, щоб з перспективи 20-ти років глянути на гордо пройдений шлях цього могутнього Авангарду Української Національної Революції та як нероздільна частина великого українського Визвольного Фронту утвердитися в наших позиціях та ще більше усвідомити собі наші завдання”.

Запропоновану д. Свистуном президію у складі: Муфті — голова, Соловій і Сурмач — заступники, Конгрес схвалює аплявзом. З черги Конгрес одобрює покликання двох секретарів в особах дд. Аскольда і Сурми та членів почесної президії, до якої входять дд. Залужний, Вернигора, Муха і Остап.

Слідують привіти. Першим складає привіт від Проводу ЗЧ ОУН д. Вернигора. Після відчитання привіту від АБН складають дальші усні привіти делегатка Фронту Молоді АБН, представник рейдувочої частини УПА і численні представники місцевих Проводів Відділу Молоді.

Серед довго невмовкаючих оплесків виходить на трибуну один з учасників Віденського Конгресу та переносить своїм спомином усіх присутніх в ті

незабутні роки після першої світової війни, коли то з хаосу після воєнного часу почали формуватись контури нового світу — світу організованого українського націоналізму. Немов на фільмовій стрічці стають перед очима учасників: боротьба УВО, постать полк. Коновальця, перші організації націоналістичної молоді, їхні пориви, надії, пляни і труд а далі, сам Конгрес, його організація, учасники, праця, боротьба концепцій і т. п. Доповідач подає багато фактичного матеріалу, незафіксованого досьогодні в жодних мемуарах, наводить інтересні епізоди та ситуації з самого Конгресу. Його слова дуже причинилися до правильного зрозуміння того процесу, що йшов протягом довгих літ, а якого тільки формально завершенням було покликання до життя Організації Українських Націоналістів.

Після обідньої перерви учасники заслухали доповіді д. Бойка під наг.: „Двадцять літ на службі визвольної ідеї, в якій доповідач з'ясував генезу Організації Українських Націоналістів та її 20-річний шлях, зокрема відмічуючи її історичне значення та елементи її сили.

Друга доповідь д. Мара п. наг.: „Розвиткові тенденції українського націоналізму на Рідних Землях” мала своїм завданням дати картину боротьби Організації в час другої світової війни та з'ясувати зв'язані з цією боротьбою перебіги всередині самого визвольного руху. В тому періоді своєї діяльності Організація стає ініціатором створення нових революційно-визвольних чинників та формацій УПА, УГВР та АБН.

В дискусії, що розвинулася над рефератами, забирали голос дд. Пісня, Бодрий, Зозуля, Остап, Джміль, Руслан та гість д. Дуліба. Дискутанти порушували цілий ряд важливих питань, зокрема підкреслювали вагу СУЗ та розпрацювання відповідних методів праці, важливість сучасної праці на закордонному відтинку і ін. Загалом в дискусії виявилось, що молодь наша націоналістична підходить до проблеми визвольно-революційної боротьби зі

зрозумінням і передуманістю та бажає критично аналізувати й оцінювати етапи минулого во ім'я досвіду майбутнього.

Після вичерпання дискусії учасники взяли грім'яльну участь в панахиді по впадших Борцях Української Національної Революції, що відправилася у місцевій православній церкві.

В неділю 27. II., коли зібрані учасники очікали на продовження нарад, на залю завітав член Бюра Проводу ОУН д. Карбович і делегат від Проводу ЗЧ ОУН д. Птах. Всі учасники спонтанно підіймаються з місць. Предсідник Конгресу звітує та просить члена Бюра Проводу зайняти місце в почесній президії. Довго лунає грім ентузіастичних оплесків.

На порядку дня доповідь д. Мука п. н. „Ідейно-світоглядні основи революційно-визвольного руху“. Доповідач подав у першій частині теоретичні заложення українського націоналізму та в другій частині їхнє примінення у практиці. З великим заінтересуванням та з непослабнутою увагою прослухала заля обширної доповіді д. Карбовича про „Завдання ЗЧ ОУН під сучасну пору“, в якій доповідач висунув цілий ряд дуже цінних та свіжих думок відносно праці та завдань членів Організації на закордонному відтинку. Особливий натиск поклав доповідач на потребу організації власних робітничих профспілок, як чинника колосальної ваги в політичній роботі на міжнародньому форумі.

Над обидвома доповідями відбулася широка дискусія, в якій взяли участь дд.: Бойко, Пісня, Остап, Крицький, Максим. На деякі критичні зауваження обидва доповідачі дають окремі вияснення.

Слідує програмова доповідь д. Жара п. наг. „Націоналістична Молодь — передова ланка революційно-визвольного руху“, в якій доповідач перевів підсумки вкладу молоді в революційно-визвольну боротьбу та намітив ряд конкретних завдань Відділу Молоді ЗЧ ОУН так в організаційному, як і в ле-

гальному секторі життя. Тому, що доповідь порушувала ряд актуальних справ, як н. пр. проблему легальних молодіжних організацій, як Пласт, СУМ, та зверталася своїм спрямуванням у майбутнє, викликала найбільш оживлену дискусію, в якій взяли слово проф. В., дд. Сергій, Остап, Гринько, Свистун і інші.

Після закінчення дискусії приступлено до відчитання проєкту резолюцій, виготовленого резолюційною комісією в складі: Бойко, Зозуля, Ворона, Пісня, Жар. В загальному резолюції прийнято без суттєвих змін. Зовсім несподівано і не зважаючи на пізню пору широку дискусію викликає та точка резолюцій, що визначає поставу студентів-членів Організації до студій. Формулювання резолюційної комісії, на думку деяких учасників, може сприяти духовій демобілізації членства та відтягуванню його від організаційних завдань і обов'язків. Після відкинення декількох проєктів було врешті знайдено формулювання, що змогло задовольнити всіх. Дискусія виявила, що молодь вміє сама розв'язувати свої проблеми та знаходити правильний вихід.

Приходить остання точка програми. Д. Соловій, що вміжчасі перейняв провід Конгресу, висловлює надії, що молодь якслід сповнить свої завдання авангарду революції.

Конгрес ухвалює вислати низку відповідних привітів.

Ще говорить коротко предсідник Конгресу, роблячи підсумки праці Конгресу і вже зривається могутня пісня — марш націоналістів „Зродились ми“, що й закінчує Конгрес о год. 24-ій. Учасники розходяться. Золоті слова, що блестили на фронтівій стіні продовж двох днів кожний залишив у своїм серці назавжди. Ці слова, це заповіт кожному націоналістові: „Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї“.

Б—ко.

Марійка

Марійка, це жінка революціонерка, дружина і мати.

Від 45—47 рр. її завданням було робити поїздки по зах. Польщі, вести там розвідку, нав'язувати контакти з чужинцями і представниками польського підпільного руху, кольтортувати нашу літературу і усно про все звітувати.

В 47 р. весною вона ще раз поїхала в Польщу — до Кракова. Тут в одній кам'яниці мала мати стрічу, на яку пішла зі своїм 5-ти місячним синком. Переступивши браму кам'яниці, вона зорієнтувалася, що попала у котел. Котел — коцьол це 2-3 тижнева блякада підозрілої кам'яниці, куди всіх впускають, а нікого не випускають. З вулиці цього не побачиш, а вже аж як відчиниш браму, то попросять тебе привітним: „прошен у пшейме“ або „пожалуйста заходите“, але вертатися вже не було як. Вдаючи, що нічого не знає, вона йде по сходах догори до своєї знайомої кравчині. Тут вже є енкаведисти. Вона фікційно полагаджує справу, кажучи, що прийшла по суконку. Один з енкаведистів спокійно просить документи. Показує. По перегляненні енкаведист тріюмфуючи всміхнувся. — Марійка (?!), він (документ) тобі вже нічого не допоможе.

Ти в руках наших тепер. Після цього поставив її перед факт, хто вона, чия дружина, який її документ. Було ясно, що вона докладно всипана. Так тоді, що ви хочете від мене? спитала Марійка. — Суду хочемо Марійко, суду, розумієш? (до того часу не було ще ані одного процесу). Ми так довго вже полюємо на тебе. А де твій чоловік?! ух, ми його тепер теж будемо мати, — поспішали слова людозвіра. (Цілий час говорив по-українськи).

Ситуацію свою Марійка знала і знала, що її чекає. Почалась велика внутрішня боротьба. Вона сиділа спокійно, але ніхто з присутніх не знав ані не припускав, що в цей час вона навіки прощалася зі своїм сином. Ні, не будуть мене судити, смерть зроблю собі сама!... Рішилася. Ще раз поцілувала сина, що спав спокійно в візочку, крадькома поблагословила і сталося щось велике... вона зробила перший крок покидаючи свою дитину. Виходячи сказала, що йде до кльозету. За нею пішов вартувий, але перед дверима задержався. Вже не надумуючись, вона вискакує з 1-го чи 2-го поверху (вже не пригадую собі) через вікно на двір. Але ані вбилося ані навіть сильно не покалічилася. З людоловів не завважив ніхто. Вона встає, виходить на ву-

Березень — місяць

Шевченкових Роковин!

Читайте „ШЕВЧЕНКО
ПРОТИ МОСКВИ“

лицю і прямує скоро до своїх знайомих. В них зичить гроші і найближчим поїздом їде на Перемишль. В половині дороги завважує 5-ох знааних їй агентів. Вони її завважили теж, але не приступає до неї ані один. Отруї вона не має, жилеток теж ні. Змордована думками, напівпритомна висувається до сусідньої сепаратки і в повному русі поїзду, вискакує на купу каміння. Але й тепер не вбилася. Поїзд кількасот метрів далі, стримано, та Марійки не знайшов ніхто. Вона підповзла в жито, що росло кілька кроків від рейок і тут просиділа цілу безбепеку... Тільки надмірно сильна воля підносить її з того жита і вона до краю змучена, з розбитою головою, пішла далі. 3 дні і 3 ночі йшла на зв'язок. Тут стрінулася вона зі своїм чоловіком...

В кілька тижнів після, Марійка відійшла за кордон, а 5-ти місячний син її лишився політв'язнем.

Вона мала тоді 22 роки.

І. Сурмач

Що в Югославії?

НАСТРОЇ ОСАМІТНЕННЯ

Тіто є ще далі популярний, — описує свої поміччання англ. кореспондент А. Варт, але не в усій країні. Найбільші симпатії має серед армії і „тітівської молоді”. Робітництво дезорієнтоване, селянство здержливе або цинічне, урядництво думає про найближчий обід. Загально переважає свідомість „як би не було, але це наша батьківщина” і неприємне почуття незадоволення, що Югославія не має ніде в світі приятелів. Не є це тенденція направити відношення з Росією, але турбота, що осамітнена Югославія є предметом політичного тиску і розгри Сходу й Заходу.

Серед Хорватів, ще більше журби чим те все кінчиться. Багато хорватів признається до західної орієнтації і до свого рода зависти до Італії за те, що „ми виграли війну, а вони програли, а от дивиться, як вони живуть і як ми”.

Серед београдських студентів переведено чистку за поширювання думок, що Югославія повинна господарсько і історично включитися в російський блок.

НА БІЛОМУ КОНІ

Тіто живе в „Білому Дворі”, пильно береженім прибічною гвардією, складеною з селян, що перед кількома роками нічого не знали про комунізм. Хоч Тіто є прем'єром, міністром війни, начальником армії і ген. секретарем партії, рідко заходить до міністрів чи до партійного дому, полагаджуючи справи дома. Любить паради і згідно з традицією сербських переказів про володаря являється в золотих оздобах на білому коні з промовами до мас. Не боїться приватно появитися між товпою. Він куди певніший своєї популярності як Сталін.

ТИТО ЙДЕ ВЛАСНИМ ШЛЯХОМ

З кінцем грудня Тіто з закордонним міністром Кардель об'явили в парламенті, що держави комінформу — „ворожі”, а господарські сенкції — „ніж у спину югославському народові”.

На Заході утриваюється погляд, що Тіто не є ані кремлівський прихований грач, ані західний приплентач, але комуніст-югославянин, що підкреслює своє югославство. Він хоче завести комунізм у своїй країні по власним методам, а не за чужими приписами. Колись вдалось йому розсварені народи Балкану звести в спільний фронт боротьби проти німецької окупації, в ім'я оборони батьківщини. Послідовно в тому напрямі йде далі будова федеративної державної системи в Словенії, Хорватії, Сербії, Босні, Герцеговині, Чорногорі й Македонії. Місце в федеративній побудові для Альбанії остало порожнім. Вона пішла за Кремлем, як і Болгарія по невдачах Дімітрова. Можливо, що мріялось і про федерацію з сусідною Угорщиною, Румунією, Чехією. Глибокий відгомін тітівського ухилу в Чехії, Польщі, Угорщині й Болгарії, що вимагав чистки і каяття в „верхівці”, свідчить, що мрії ті не були безосновні.

Як грузин Джугашвілі став великоросом Сталіном, так і хорват Йосип Броз став велико-югославом Тітом. „Хочемо могутньої, незалежної Югославії” — заявив на початку війни і цього послідовно держиться. Для могутності меж не має. Чим же гірший Білий Двір від Кремля, щоб стати замість

нього осередком комунізму принаймні для новопідкорених народів?

БОЙКОТУЮТЬ І ПРИМАНЮЮТЬ

Такої конкуренції Кремль не потребує. Новий торговельний договір, заключений 3. 1. ц. р. в Москві, зменшив югославсько-російський товаробмін до 1/8 минулорічного. Це значить, що Югославія не має куди експортувати 72% свого експорту міді, 59.5% олива, 97.3% цинку, 52.1% антимону й 72% заліза. Господарський бойкот сателітів, ще погіршив положення. Мадярщина н. пр. не виконала від липня 1948 р. торговельних зобов'язань на 244 мільйонів доларів, Румунія і Болгарія прилучилися зараз до бойкоту. ЧСР, навпаки в перших місяцях збільшила свою торгівлю з Югославією, але під більшовицьким тиском подалася. Тільки Польща виконала свої торговельні зобов'язання з квітня 1948 р., але тепер їх теж виповіла. Через таке недодержання зобов'язання „ми примушені — казав Тіто — господарсько звернутися до Заходу. Нас приневомали дорожче купувати на Заході необхідні матеріали для здійснення п'ятирічки”.

З Англією отже договорився Тіто по товарообміну у висоті 60 міль. доларів. З Швейцарією на 33.9 міль. шв. франків. Разом з тим Тіто підняв гостру боротьбу з „кулацтвом”, чим послабив закиди комінформу. Тіто хоче дати доказ, що комуністична країна може існувати, не спираючись на допомогу, науку і диктат советської Росії. Для „федеративних республік” СССР такий доказ криє небезпеку децентралізації й росту „сепаратизму”. Відвага й невгнутість Тіта перед Кремлем здобуває симпатії й може роззухвалити „щасливих жителів” СССР. Тому і Східньо-Європейська Господарська Рада спрямована господарсько проти Югославії.

Коли на лондонській конференції Югославія 9. 2. ц. р. поставила наново справу ревізії австрійських кордонів і прилучення до Югославії частини Каринтії, — США, Англія і Франція не погодилися на те. Домагання Тіта піддержала СССР. Ясно, що цей політичний маневр зроблений на те, щоб златігнити настрої незадоволення з господарського положення Югославії, спричиненого бойкотом комінформу, організованого Кремлем. Стара більшовицька тактика: одною рукою організувати голод, а другою приманювати до себе й гласкати по шерсті, щоб здавалося, бач, які вони таки добрі люди.

ПРИГОТОВА ЗАКОРДОННИХ БАНД

Вишкіл партизан до шпійонської й диверсійної акції переводиться на Мадярщині в місті Печ, в Румунії в місті Арад і в болгарській частині Македонії. З тих гнізд мають вийти організатори кремлівських диверзантів проти Тіта. Коли наслані з закордону кремлівські банди почнуть гуляти, Комінформ подбає, щоб пояснити це „стихийним спротивом” місцевого населення, яке просить „допомоги”, „опіки” і „визволення” від Росії. В ЧСР в тайні запроектовано створити „вільний” югославський „уряд”. Його завданням буде одержати від вишколюваних організаторів більшовицьких банд визнання югославським „народом” і від імені так спрепарованого „югославського” народу запросити в належний час більшовиків до маршу на Югославію. Тітові буде незручно звертатися тоді по поміч до західних держав, бо вони „капіталістичні буржуї” і це підтвердило б тезу пропагандивну Москви, що соціалізм неможливо будувати в ніякій державі без послуху диктаторові СССР. Штучно заінсценізована

Закуліси грецьких подій

ФОРМУВАННЯ НОВОГО ГРЕЦЬКОГО УРЯДУ

Після невдач у середу Греції уступив уряд Темістокля Софовліса. Старий Софовліс має 88 років і може працювати лише одну годину на день. Король Павло, бажаючи мати енергійного прем'єра, хотів доручити сформування нового уряду ген. Олександру Папагасові, що від часу прогнання італійців з Альбанії в 1941 р., не приймає постів, доки не дістане свободної руки. Політики, що принесли королеві пропозиції переформувати старий уряд, знали, що уряд ген. Папагоса встановить військову диктатуру, з чого буде незадоволена США і Англія. Лорд Мавнтбетон, що командував британським ескадром кружляків, принагідно зложив королеві візиту.

В висліді прийшов компромісовий уряд. Папагоса зроблено генераліссімусом з правом свободно діяти, не зв'язуючись політиками. Головою уряду і титулярним прем'єром став знову Темістокль Софовліс, але практичне керівництво довірено молодшому, бо лише 74-річному прем'єрові Олександру Діомедесові, якого вважають новиком у політиці, а

насланими на Югославію бандами партизанська війна розвиває різні варіанти можливостей, над якими мусив основніше застановитися Вишинський в таємних Карлсбадських нарадах, розподіляючи ролі своїм помічникам. Російська пацифікація Балкану може стати в дальших етапах початком III. війни. Король Петро допильновуватиме своїх можливостей. Російські кордони під Трієстом це для Заходу таки занадто небезпечна забава, а ще в той час, коли північна Італія на-пів збольшевичена.

закордонним міністром залишено надалі Константина Тсальдаріса.

УСУНЕННЯ ГЕН. МАРКОСА

Несподіванкою було усунення ген. Маркоса з посту головного командувача протигрецьких партизан і з прем'єра та міністра війни в комуністичнім протиуряді, сформованім 1947 р. Так рішила 5 пленарна нарада ЦК грецької комуністичної партії, подаючи поважне захворіння, як причину усунення. Полонені партизани теж розказували, що Маркоса важко ранено. Але від місяців відомо, що після великої втрати воєнних матеріалів і близько 9 тисяч війська під Грамосом, Маркос був тільки про людське око головним командувачем партизан, бо нім-бу, що утворився довкола його особи небезпечно було прямим усуненням розбивати. Але ця мілітарна невдача це зовнішній претекст. Причини були глибші.

Маркосові недовіряв Кремль. Він співпрацював з Тітом. Катастрофальні нестатки в Альбанії не давали для партизанської армії задовільної бази. Після розриву з Кремлем Тіто збільшив свою підтримку протигрецьким партизанам, щоб тісніше зв'язати їх з Югославією й мати козир проти комінформу і Москви. V. пленум заслухавши доповідь п. н. „Право — опортуністичні ухили від партійної лінії“, об'явило себе за політикою згідною з догмами комінформу і разом з Маркосом усунуло югославського радника ген. Поповича й б. жінку колишнього грецького міністра Руссоса, Хризу Газівасілію.

За порадою й підтримкою останньої ген. Маркос

Комінформ відкрито агітує за зрадою

Комінформ по-собачому слухняний. Ще кілька тижнів тому комуністичні вожаки на умовлений з паризького парламенту сигнал підняли були по всіх країнах крик про свої примирительні почуття. Але побачили, що не змогли тим приспати світа. Перейшли отже до чергового пункту свого плану, до явної агітації за державною зрадою. „Ідеї“ національної зради комунізм проповідував завжди і всюди, але завжди робив це скрито, узаasadнюючи діалектично, що проповідувана ним зрада не є ніякою зрадою, але... визволенням. Тепер явно і крикливо про зраду батьківщини і про перехід на бік советської армії заговорили большевицькі вожаки Франції, Італії, підсоветської Німеччини, Бельгії, Норвегії, США, навіть Англії.

По суті нічого нового не сталося. Большевицькі вожаки призналися голосно до того, що від довгих років безперервно приготують і тільки насторожили тим проти себе увагу незорієнтованих у їхній роботі власних громадян.

Нащо ж така незручна демон-

страція солідарної готовності до зради була комінформові потрібна?

Комінформові на Заході потрібна вона не була. Вона була потрібна для СССР і для країн советського передпілля. В останньому часі значно скріпилося політичне і мілітарне положення Західної Європи. Зігнорування Сталінової заяви про його готовність говорити про мир і побачитися з Труменом, невдалий натиск на Норвегію заключити з СССР т. зв. пакт ненападу, що замість її реєгнації з самостійності, прискорив приступлення Норвегії до атлантийського пакту й зміцнювання оборонності вільних держав — все це викликало стан непевності в СССР і тривоги в країнах советського передпілля. Для піднесення опущених большевицьких носів треба було пустити пропагандивний блахман і відіграти завмерлі надії на „всесвітню пролетарську революцію“, яку пролетарят не збирається робити, як і не збирався в часі II. війни.

Але коли большевицькі прис-

лужники в один час з різних держав торжественно обіцяють позраджувати свої народи в користь советської армії, то пильно ізольованому від усяких інформативних джерел советському „жителю“ уявляється, що вони є в силі свої обіцянки додержати, що „буржуазні“ держави вже є від такої обіцянки розсаджені знутри й майже розвалені, і що йому нема вже чого від них боятися.

Натомість комінформ, кинувши прилюдно клич: „зрадники всіх країн, єднайтеся!“ і показавши своє справжнє, незамасковане обличчя, наробив собі неприємний скандал і розчарував своїх симпатиків. Частина н. пр. французьких комуністів, що як відомо завжди є патріотично настроєна, не впізнала Тореза й розгубилася до тої міри, що дозріла вже до радикального вищипання з партії. Але цим наслідків скандалу не затерти. Вони тільки що починають показуватися. Легковірні люди щойно після закликів до зради почали розкушувати, хто це такі комуністи. Але нічого не по-робиш: пан каже, слуга мусить.

Війна чи тактичний маневр?

Несподіване призначення Вишинського закордонним міністром СРСР на місце Молотова викликало політичну сенсацію й цілу масу здогадів. Всім ясно, що йде тут про зміну політичної тактики Кремля, хоч і відомо, що в СРСР про лінію політики не рішає сама особа міністра в такій мірі як на Заході, але Політбюро, до якого надалі належить Молотов. Офіційні чинники покищо не ризикують заявити своєї opinii, чекають мабуть на офіційне експозе нового закордонного міністра. Їхня здержливість — ознака того, що зміна міністра може бути тактичним потягненням у „війні нервів”. Зрештою прийняття новим міністром делегатів північної Кореї, а перед тим невідомий зміст таємних карльсбадських нарад — не дають ще фактичного матеріалу про напрямок нового курсу.

Але сама особа Вишинського досить яскраво орієнтує про дальший розвиток політичних інтенцій

узалежнював політику від мілітарних інтересів. Не через свій „тітизм” домагався він, щоб грецька КП не займала становища в Тітовському конфлікті й „необов'язуюче” користувався його допомогою. З таких же стратегічних міркувань Маркос був проти загострення партійного курсу в рядах „Демократичної Армії”. Після „визвольної війни” протигрецька армія і так дістала марку комуністичної й утрачала решту своєї популярності. На це спершу Москва свою згоду — з деякими обмеженнями — давала.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ГРЕЦЬКОЇ КОМПАРТІЇ

На місце ген. Маркоса настановлено сіру еміненцію, 48-річного Ніколаса Захаріядеса, уродженого в Малій Азії. Від 1935 р. він є генеральним секретарем грецької КП і довіреним мужем Кремля і комінформу. Зараз „вибрано” його головою новоствореного Політбюро грецької КП.

Гострий конфлікт ген. Маркоса з Захаріядесом триває від червня 1948. Коли гострою кісткою незгоди між Тітом і комінформом стала Македонія, Захаріядес дістав через Букарешт доручення, щоб червоні партизани обсадили грецьку частину Македонії, зокрема Салоніки, проголосили „Вільну Македонську Державу” і „воз'єдинили” її з болгарською частиною Македонії, спрямувавши все її вістря проти Югославії. Маркос найгостріше цьому спротивився, вважаючи неможливим ведення війни на два фронти: проти Атен і Білгороду. Маркос попав у неласку, не тому що не мав рації, але за непослух. Авторитет комінформу і Кремля треба було рятувати. Захаріядес має це робити як політичний диктатор. Можливо піде за тезою Маркоса, що війна на два фронти неможлива і шукатиме тимчасового примирення, але з Атенами. Так колись робив Сталін, викінчивши передтим Троцького, заки взявся сам реалізувати його плани. Маркос уже викінчений. Суперечливі вістки кажуть, що з пленуму поїхав арештований до Москви на Луб'янку, інші знову, що втік до Тіта. Нема отже перешкод, щоб стратегічні плани Маркоса реалізувати в ім'я Кремлю й комінформу. Виконавцем військових планів буде новий командувач протигрецьких партизан Йоанніс Йоанідес, 47-річний грек з Болгарії. Великі транспорти советської зброї для нього вже прибули до албанських берегів.

на тлі теперішніх подій. Коли ще Молотов став був закордонним міністром на місце Літвінова в дипломатичному світі утвердився був такий погляд, що Росія має трьох людей до ведення закордонної політики: Літвінова, Молотова й Вишинського.

Кожний з них символізує інший політичний курс. Літвінов — політику уступків і компромісів, Молотов — політику мирної агресії і наступу, Вишинський — політику загострення конфліктів і війни. Ця opinii залишилася в пам'яті до сьогодні. Але тому, що російський партнер не веде політики відкритої, але підступу й хитрувань, осталося загадкою чи така зміна на пості закордонного міністра зроблена тому, що Політбюро рішилось уже на війну, чи тому, що рішилось маркуванням своєї готовності до війни вимусити уступки для себе.

На цю тему окремі політики висказують свої здогади, часто суперечні, навіть фантастичні. Перечисляти їх це значить розгубити читачів у здогадах. Замість цього ми вкажемо на найсуттєвіший момент. Большевицька Росія тим різна від усіх держав світу, що в неї принципово не має місця на існування кількох концепцій закордонної політики, як це є в усіх державах. Росія має одну політичну концепцію, а все що з нею не покривається — те ухил, і як ухил мусить бути ліквідоване. Зміна закордонного міністра це не зміна концепції закордонної політики, але зміна способу здійснювання однієї й тієї самої концепції

Яка ж ця концепція?

Це пряма дедукція з марксистського талмуду: світова революція пролетаріату для встановлення світової комуні. Щоб ця ціль могла бути досягнута — всі капіталістичні держави мусять бути знищені. Тому основою большевицької концепції закордонної політики була незмінна настанова: уважати кожну чужу державу — ворога чи союзника — не за партнера, але за контрпартнера, який скоро чи пізно повинен щезнути з лиця землі. Заки щезне, утворити з ним такі відносини, щоб витягнути найбільше користи, або часу, для будови власної сили.

Абстрактний Маркс думав, що капіталістичні держави будуть знищені пролетарськими революціями в індустріально розвинутих країнах, в яких скільки пролетаріату росте пропорційно до розвитку продукції й концентрації капіталу. Дійсність заперечила тому: большевицька меншість погнала насильством і обдурюванням незадоволену селянсько-військову масу в найбільш технічно відсталій країні, Росії, на революцію за невідомі їй масі далекі теорії незрозумілої комуні. Створився попередбачений Марксом новий фактор комуністичної сили в аграрній державі без промислу й майже без пролетаріату. Індустріалізацією й п'ятирічками треба було вирівнювати цю відсталість і суперечність з теорією. Для концепції закордонної політики наука з того досвіду осталась така, що пролетаріат у часі такої нагоди як І. світова війна не зумів, або не схотів робити революції, але однодушно до останку боронив своїх „капіталістичних” батьківщин, тобто якраз тих висококапіталістичних держав, де — за обрахунками комуністичного талмуду — в першу чергу повинен був її робити: в Німеччині, Англії, США, Франції. Отже надіятися, що самий пролетаріат своїми силами повалить капіталістичні держави — замало.

Темпераментний Троцький уважав, що більшовицька Росія в капіталістичному оточенні не вдержиться, що це не мета жовтневої революції і пропонував якнайскорше здійснити всесвітню революцію пролетаріату — цю основну концепцію комуністичної закордонної політики, помагаючи їй війною. Новостворена більшовицька Росія стояла на глиняних ногах і пускатися на таку світову авантюру — означало для неї самовбивство.

Треба було порости в пір'я, набрати мілітарної й індустріальної сили з п'ятирічок із невідлуння праці. Треба було часу. Троцького проголошено еретиком, викинено з СРСР і замордовано атентатом на чужині, щоб не псував людей, що партія, задовольнившись деспотичною владою, відступила від марксизму. Його концепцію всесвітньої пролетарської революції, спомаганої війною більшовиків з капіталістичними державами, прийнято за догму більшовицької віри, за основу концепції закордонної політики і відложено на пізніший час. Вона обов'язувала завжди й обов'язує без змінно сьогодні. Тільки спосіб і тактика її реалізації залежала від внутрішньої сили і від укладу світових сил. Тому і курс закордонної політики був часами позірною суперечний з принциповими цілями. Це була гра на конечну проволоку.

Реаліст Ленін і практик Сталін на проміжтоток конечної проволоки прийняли були відому концепцію „будови соціалізму в одній державі” поруч з капіталістичними державами й всупереч комуністичній теорії. Щоб це здійснити, треба було уникати з закордонною війни. Це не було заперечення концепції Троцького, це не була загалом ніяка концепція закордонної політики. Це було тільки нагромадження сил, щоб **могти вести** закордонну політику по думці концепції Троцького.

Спогад про ці часи витворив серед охочих до торгівлі деяких західних політиків помилкове враження, що більшовицька Росія може покласти собі за ціль ізольоване вегетування побіч капіталістичних держав, які вона від чверть століття пильно приготується знищити, і пасивне слідування за тим, як другі формують хід політичних подій, як це було в часах, коли Росія не належала до Ліги Націй. Даремна це надія, що задовольниться зростом свого добробуту з міжнародних взаємин, як вони самі задовольняються і пропорційним до її величини частковим впливом на хід світових подій. Таких цілей Росія ніколи собі не ставила, а коли на практиці так і робила, то тільки тому, що не була досить сильною здійснити свої справжні цілі.

Більшовицька Росія терпеливо жде понад чверть століття, щоб мати виключний а не частковий вплив на світові події тільки тому, що сили в неї не було усунути різних могутніх конкурентів. II. Світова війна усунула „буржуазними” руками небезпечних для неї і грізних конкурентів Німеччину, Японію, Італію. Противників стало менше. Шанси Росії зросли і простори — засоби сили — зросли. Виглядів на дальше зростання сил — поза Китаєм, що може бути в пізніших роках хто зна чи не втрачений, а зараз є в „червоних” руках — не має. Ділитись світом надвоє — це значить резигнувати з другої половини світа, де теж повинна бути комуна. Зрештою час працює на користь більш упромисловлених. Цього не переплигнути і не здогнати. Отже шанси перемоги над капіталістами будуть меншати, через те, а зудар у дальшому майбутньому — певніша втрата першої половини світа й загибля комуни, ніж тепер. Стоїть дилема: або резигнувати

з світової пролетарської революції й приманливої влади над світом і над уже здобутою її часткою, або робити її в час, коли демократичні держави ще не згромадили повністю своїх грізних сил.

Період Молотова це активне введення Росії у співвирішування світових справ, це час віднови підірваних війною сил і побільшення їх воєнною здобичею. Цей період скінчений. Молотов активність російської політики довів до межі нахабства. Починається період другий.

Вишинський, прокурор ще від 1935 р. починаючи від обвинувачення Бухаріна, звик був до того, що той, проти кого він виступає, повинен дістати кулю в потилицю. В дипломатичній практиці останніх років стрівся з дивним явищем, що його противники не дістають кулі в потилицю, але живі появляються знову й дратують його невгнутістю своєї думки. Не вдалося більшовицьким дипломатам застрашуванням, обіцянками спинити росту і консолідації демократичних сил. Для здійснювання незмінної більшовицької концепції закордонної політики — світової революції, при допомозі війни — змінено тактику і назначено найвідповіднішого тактика. Можливо, що в тактичних маневрах Вишинський буде часами робити примирительські ходи. Але це бічний маневр. Ціль Політбюро не вернутися взад від курсу Молотова, але піти вперед: переступити межі нахабства. Це значить від Вишинського ждуть того, що він може дати: шукання драстичних конфліктів і нагромадження їх, щоб спричинити в потрібний для Росії час воєнний вибух і вину за те перекинути на демократичні держави. Більшовицький курс закордонної політики входить у фазу воєнної політики й світової революції, які примирительні маневри він напочатку не приймав би. Не даром на 10. III. скликано до Москви 5-те пленум Найвищого Совету СРСР.

Війна розрешить: чи бути комуні на всьому світі, чи ніде на світі.

З другої світової війни більшовики навчилися двоякого досвіду: 1) що пролетаріат не зробив ніде більшовицької революції власними силами, як і за I війни, 2) що Росія технічно не може дорівняти промислово високорозвинутому ворогові, але може партизанською війною в його запіллі паралізувати його сили й вирівнювати тим свою відсталість.

Щоб мати шанси на виграв III. війни, треба більшовикам приманою й погрозою загнати чужий пролетаріат у партизанку, в диверсії і в саботажі. Праця комінформу над заохочуванням, роззухаленням і призвичаюванням чужого пролетаріату до національної зради вже почалася. Демократичні вольності створюють для цього такі можливості, які в попередніх російських противників, що мали такий самий як і СРСР тоталітарний устрій, не існували.

Заки війна вибухне, Вишинському для підкреслення значення і враження його потягнень у закордонній політиці, буде потрібний резонанс комуністичних партій по чужих державах.

Українська відповідь на номінацію Вишинського закордонним міністром може мати тільки тоді значення, коли та частина, що живе на чужині, доложить у всіх країнах зусиль, щоб місцевий пролетаріат солідарно з нами став в оборону своєї свободи перед ошущом більшовицьких імперіялістів. Постава робітництва передрішить шанси війни, що її прийшов готувати Вишинський. У такій справі українці не можуть бути неприявними.

ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИЧНИХ ПОДІЙ

В лютому світова преса головну увагу присвячувала таким п'ятим справам: большевизації Китаю, підступній переміні нової большевицької тактики (т. зв. „мировій офензиві“), наступові на релігію в середній Європі (процес Міндсенті), розоблаченню системи терору й тиранії всередині СРСР (процес Кравченка) і большевицькому натискові на Норвегію. Під кінець місяця видвигнуто на порядок дня **справу невірності праці в СРСР**. Об'єднані Народи доручили 7/3 міжнародним робітничим організаціям приготувати матеріал. Українського реєстру фактів не повинно там забракнути.

Ситуація в Китаю потрохи стабілізується. Мірові переговори нічого позитивного ще не принесли. Америка заявила, що червоного уряду не визнає легально. В західному світі хвиля **протестів проти нищення релігії** досягає кульмінаційного пункту, декуди демонстраційні походи мають різко протимосковське вістря („геть з Сталіном!“). **Софійський монстр-процес** проти протестантських духовників закінчився присудом до смертної в'язниці для Цяпкова, Іванова, Наумова і Чернева, для решти 11 підсудних тюремю 7—15 років. Процес **Кравченка** дуже поволі й основно розкриває типові риси большевицької системи поневолення.

Гра комуністів у „мирову тактику“ закінчилася скандальними **закликами до зради** в користь російсько-большевицького імперіалізму. Покинувши в дальшому „валати дурака“, комуністи послали диверсійну й **штрайкову** діяльність, згтовляючи тло для введення **Вишинського** в його ролі. Початок нового курсу большевицької закордонної політики став головною темою світової пренервозності, але імперіалістичні наміри СРСР не збуджують майже ні в кого сумнівів.

Конкретних успіхів досягнуто в утривалованні **атлантійського пакту**. **Норвегія** вибрала самостійність, відмовила пропозиції заключити з СРСР т. зв. пакт ненападу й ухвалою парламенту дала згоду приступити до атлантійського пакту. На цей шлях ступила Данія і Швеція. **СРСР втратила** на півночі потрібне їй передпілля й почала робити **зимові маневри** на кордонах Норвегії й Фінляндії. Остання чується загроженою цією концентрацією військ.

На протилежному крилі, на держави **Близького Сходу**, була зосереджена увага в зв'язку з поїздкою **турецького і грецького** закордонних міністрів до Лондону. Поголоску про середземноморський оборонний союз заперечено. Порозуміння між Ізраєлем і **Арабією**, яка недавно ще доручила окремій комісії прослідити, чому 7 арабських армій „не скинули жидів в море“, — принесло втихомирнення на цьому відтинку советських інтриг. За те положення в Сирії дуже загострилося, на якій зосередилася активність СРСР.

В державах советського перед-

Образки з большевицьких виборів

Комарно. ...Населення бойкотувало мітинги. Приходили лиш ті, яких насильно вигнав агітатор чи енкаведист. Часто населення висмивало агітатора і самого кандидата та радянську владу, так що були випадки, що агітатор, **скомпромітований, мусів закривати мітинг**. ...Всі стовби й паркани були обліплені портретами кандидатки Юлії Вечорик, плякатами і лозунгами...

Всі десятники і голови земгромад були повідомлені, що будуть **потягнені до строгої відповідальності**, якщо не постараються, щоб всі виборці з їх діленьки ранком 9. II. явилися у виборчому приміщенні.

Населення з захопленням читало наші противибірчі листівки, з хати до хати передавало наші кличі і бефони, подивляло їх влучний зміст.

Членам виборчої комісії **наказували вважати, щоб хто не зчеркнув кандидата на бюлетені та не кинув папіроса до урни**. Так само **сказали, що неважним вважається тільки той бюлетен, на якому рівною ризикою зчеркнене ім'я і прізвище кандидата**. Бюлетені, перечеркнені на вхрест, чимнебудь замазані, або навіть з видертим прізвищем кандидата — **вважаються важкими...**

У виборчих льокалях були кабінки, але без заслон. ...Коло урни сиділи „помічники, що, нібито, мали пояснювати населенню, а в дійсності наглядати за рухами виборців, щоб хто не нищив бюлетеня, або чого іншого не кинув до урни. В виборчому приміщенні крім виборчої комісії були ще бійці... Особливо пильно стежила за всіма Ушакова — дочка енкаведиста, секретар діленьки і Яхімов, насланий з НКВД.

О год. 6-й відкривалося голосування, але людей не було. Прийшов лише бувший слуга польсь-

пілля переводиться дбайлива **чистка**, щоб приспінити їхню большевизацію і зробити їх певнішими до виконання ризикових завдань, розп'янованих у Карльсбаді. На **Україну** вислано частини польських військ мабуть у зв'язку з договором з держав про спільну боротьбу проти УПА. Чистка наукових і культурних діячів закінчена. В **Угорщині** виарештовано 2000 осіб „у зв'язку“ з процесом Міндсенті. Великих розмірів досягла чистка в **Польщі** і довела до самоликвідації партії П.П.С. Вицинено найвище поставлених керівників партії, колишнього віцеміністра безпеки Обращку, численних воеводів і бурмистрів.

СРСР очищує поспішно свої терени від непевних елементів, щоб не мати таких внутрішніх диверсій проти себе, які цілою парною приготує для Заходу.

Чистка в французькій КП на рішення паризького окремого комітету охопила особовий склад райпарткомів і комуністичну профспілку Ж Ж Т, останню особливо в північній Франції серед вуглекопів.

проголосував і дістав за це кілька цукорків.

...По обчисленні голосів виявилося, що в урни було понад 10 а в другій 5 наших противибірчих кличів... Голова міськради **Зубков кинув сам в урну 30 голосів** за тих східняків, що не явилися до голосування.

Поява наших кличів в урнах викликала серед большевиків велику лютю. Вони появу кличів старалися перед місцевими членами виборчої комісії **затаїти**.

...Ранком, дня 10. II. 47 р., по радіо оголошено вислід виборів в УССР: **Вибори пройшли на 98%**...

Колодуби. ...Село поділили на 15 т. зв. участків і кожному агітаторові призначили один учасок. Говорили, що коли хтось не піде голосувати, то буде **покараний** той, що не пішов голосувати і **теж даний агітатор**.

Дня 27. I. 47 р. заїхав в село **гарнізон** в числі 14 осіб, в склад якого входило 4-ох енкаведистів. Вони всі заквартирували в сільраді, де квартирували аж до виборів.

Дня 31. I. 47 розліпили большевики по селі лозунги та інші плякати.

Дня 2. 2. 47 р. не було вже жодного большевицького лозунга, натомість всюди появилися наші противибірчі кличі та листівки. Від тоді постійно що дня приїжджало до села 5-ох большевиків, які **контролювали**, чи нема наших листівок в селі і **грозили** голові сільради, що він буде відповідати, як в селі хто позиває большевицькі листівки, а поналіплює наші.

Дня 5. 2. 47 р. арештували больше, що він має зв'язок з нашим рухом. Арештований втік.

Дня 8. 2. 47 р. населення **знищило** всі новорозліплені большевицькі листівки. На їх місцях появилися наші. В тому ж дні вечором о год. 9-й закликали большевики до сільради всіх агітаторів, десятників і всю сільську адміністрацію і **сказали, що нікого не випустять** — аж по виборах, бо ніхто не прийде на вибори.

Дня 9. 2. 47 р. о год. 4-й до світку дали большевики всім при держаним у виборчому льокалі бюлетені і **сказали кинути до урни**. Нікому не вільно було відійти на бік, **не дали навіть прочитати**. Так починалося голосування. Населення не йшло голосувати. Частина большевиків пішла **гонити** людей до виборчого дому, а інші взяли три урни і пішли **збирати голоси по селі**. Якщо застали в хаті господаря, то давали йому кидати бюлетені за цілу родину. Одного селянина большевики зловили в селі, привели до сільради (виборчого дому) і дали виборчий бюлетень, щоб кинув до урни. Та один з енкаведистів **видер йому бюлетень з рук і кинув до урни сам**. Кого не застали дома — **голосували за нього самі**. Окремих кабін у виборчому домі **не було взагалі**. Закінчили вибори о год. 5-й пополудні.

(Д. б.)

Упир-армія окаянних

Підсунені інформації про „бандитизм бандерівської пекельної орди”

Чикагський місячник магазин згарища, одягнені були в мундіри всіх армій світа і говорили до себе мовами різних народів. На чолі їх стояли високі офіцери з гітлерівської прибічної гвардії. Коли пізніше чеський уряд запропонував, що бандерівські банди проникнувши кордон, зробили „тяжку інвазію” на їхній терен, кореспонденти ствердили, що справді бандерівці зовсім знищили чеську пограничну сторожу і викликали паніку серед населення. Але мабуть невелику, бо... „польські і чеські селяни, обвинувачені в співпраці з бандерівцями, були насильно евакуовані з своїх сіл і виселені на терени України”. Це стало сигналом до найбільш кривавої боротьби. Новими зв'язками бандерівців затривожилося... УПА.

„Одна — цитуємо — це УПА, українська визвольна армія, називана колись „бандерівцями” від імені революційного лідера Степана Бандер, зложена приблизно з 30000 українських націоналістів. Вона піднялася геркулесового завдання відірвати Україну від Росії й Польщі.

Друга армія, що вкрала ім'я „бандерівці”, щоб дискредитувати УПА, це дослівно упир — армія окаянних, це неув'язано сплетена орда, зложена з шумовиння європейських фашистських армій. Вона невпинно росла від 1945 р. Сьогодні цей „батальйон пропащих” нараховує яких 40 тис. добре озброєних людей, розсипаних вздовж кордонів Польщі, Угорщини, ЧСР, Югославії й російської України. Бандерівці, кермовані по-части знаменитими німецькими і рускими (білогвардейськими) офіцерами, є міжнародною голо-тою.

Бандерівці є теж протиросійсько і протикомуністично настроєні, але під час, коли УПА турбується визволенням України, бандерівці величаються, що вони єдина в світі воююча фашистська сила. Не можна легковажити небезпеки такої гітлерівсько-надхненої ватаги горлорізів у центрі Європи”.

Звідкіля такі відомості?

Автори подають. На початку 1945 р. дійшли з Польщі слухи, що в карпатських лісах діє якась таємна армія, мабуть розгалуження польської армії Андерса, а може організована Гітлером самовбивча армія для останнього спротиву. Її терористичні акти стали відомі, але офіційно цензура не пропускала чомусь ні слова. „Це осталося одною з найбільших загадок повоєнної Європи”. Щоб вияснити цю загадку війну, автори зібрали інформації з урядових тобто большевицьких джерел і від „очевидців” поляків, чехів, руских, вістки з чужої преси і „безспірне освідчення кількох кореспондентів США” і... вияснили справу.

Перші „урядові” вістки подали польсько-большевицькі джерела напочатку 1946 р., що „бандити” знищили яких 30 міст і повбивали тисячі поляків і жидів. А виглядали вони — оті бандерівці — так, як польсько-большевицькі „урядові джерела” їх описали. Людей вбивали, майно дощенту грабили, міста й села обертали в

згарища, одягнені були в мундіри всіх армій світа і говорили до себе мовами різних народів. На чолі їх стояли високі офіцери з гітлерівської прибічної гвардії. Коли пізніше чеський уряд запропонував, що бандерівські банди проникнувши кордон, зробили „тяжку інвазію” на їхній терен, кореспонденти ствердили, що справді бандерівці зовсім знищили чеську пограничну сторожу і викликали паніку серед населення. Але мабуть невелику, бо... „польські і чеські селяни, обвинувачені в співпраці з бандерівцями, були насильно евакуовані з своїх сіл і виселені на терени України”. Це стало сигналом до найбільш кривавої боротьби. Новими зв'язками бандерівців затривожилося... УПА.

„УПА негайно остерегла: „Щоб ніхто ніколи не посміє жити в хаті, відібраній котромусь із наших українських земляків”. Через кордонні застави Польщі й російської України вони (УПА) зробили найкраще, що могли, щоб злагіднити погрозу”.

На Чехії крім бандерівських відділів появився також „відділ УПА Бураки під командуванням пор. Вол. Шигельського”. Заки чехи зорієнтувалися, „напасники влаштувалися в вигідних для оборони позиціях і організували селян у гладку функціонуючу партизанську сітку”. Розгромивши врешті ці упівські сили, чехи вигнали також і бандерівські відділи назад до Польщі. „Урядові (тобто чесько-большевицькі) джерела подають, що яких 20 тисяч людей творило головний стрижень тієї (зн. другої, „бандерівської”) нелегальної армії, кермованої німецькими й російськими білогвардейськими старшинами.

Центрально-європейські уряди прибирали відомості про склад бандерівців. Згідно з цією большевицькою урядовою брехнею це „різномовні банди гонених людей, що офіційно є реєстровані, як „загинулі без вісті”, „вбиті в акції”, неустрашимі європейських нацистських і фашистських армій та кримінальні засудженці. Вони борються тому, що нічого крім боротьби для них не осталося”. За те „УПА складається в головному з родовитих українців. Вона бореться весь повосенний час з переважними комуністичними арміями Польщі, Чехословаччини, СРСР! Що сподіється вона досягти? Хто стоїть за її плечима? Хрущов натякає на США і Вел. Британію, але це тому, щоб їх плямувати. — „Педжент” не вірить цьому й шукає історичних причин. В Україні ще від царських часів був збройний рух спротиву, він продовжувався під советською диктатурою. Від німців багато українців сподівалося проголошення самостійності. „На лихо для німецьких плянів українські провідники такі, Степан Бандер, зрозуміли, що їхнім землякам не буде краще під Гітлером, як під

Сталіном. Тож до кінця війни справжні „бандерівці” боролися проти німців і росіян з однаковим завзяттям. Після закінчення війни вони переорганізувалися під назвою Українська Визвольна Армія”. — „Педжент” має на думці УПА, бо зараз же говорить, що 300 тис. селян, кравців, ковалів, пекарів співпрацює з УПА, місцеві лікарі пілкуються раненими в підпільних шпиталях.

Про УГВР автори ясности не мають і обмежують тільки цитатою уривку воєнного звідомлення „Української Визвольної Ради” про смерть Скверчевського.

Найбільше затемнює всю справу те, що селяни тероризованої центральної Європи бояться однаково бандерівців, як і УПівців. „Свідок”, чеська втікачка, пояснює таким прикладом причину страху. В год. 2 в ночі вдерлося до сільської хати, де переночувало 8 чоловіків і 5 жінок, 30 озброєних людей з гітлерівськими гакен-крийками на раменах. Мішаною німецько-чеською мовою почали обвинувачувати нападених, що вони зрадники Гітлера. „Хто ж ви такі?” — запитав Еміль. „Бандерівці” — відповів провідник. „Кажу вам про те, бо це не робить різниці. Ви і так нас не зрадите”. На даний ним знак бандерівці постріляли всіх жінок і чоловіків крім... Марії, яка це все розказала.

Грубими нитками шитої енкаведівської провокації „Педжент” навіть не здогадується. В Чикаго не знають очевидно нічого про те, що нквд передаяється часом за українських повстанців, почіплює тризуби і шукає через селян „втраченого зв'язку” з відділами УПА, або прямо грабить і знущається над населенням, щоб знеохотити його до повстанчого руху. Чому б не мало того робити в Чехії, Словаччині, Угорщині, Румунії, щоб прохолодити небезпечні симпатії населення до нашого визвольного руху?

Але, що значить тенденція цілої статті: розмежування і гостре протиставлення УПА і ОУН? Автори з симпатією говорять про український визвольний рух, який утотожують з УПА. Щоб всі большевицькі наклепи на УПА відвернути, вони не заперечують їх — вони ж „урядово” стверджено! — але переносять на придуману ними „другу армію, що вкрала ім'я бандерівці”. Те, що хтось підшивався під бандерівців, читач забуває, заки докінчить читати статтю. У нього залишається назавжди сильний образ, що бандерівці це пекельна орда гітлерівських недобитків і різнонаціональних кримінальних злочинців з гітлерівськими свастиками на опасках, яка грабить, палить і тупо та безглуздо вбиває в нічому неповинних випадкових людей в центральній Європі та ще й величається тим, що вона єдина воююча фашистська армія світу. Образ, який відповідає якраз по-

требам комінформу на теперішньому етапі його протиукраїнської пропаганди. Це не значить, що автори, протибольшевицько зрештою настроєні, мали інтенцію помагати комінформові, але їм підсунено інформації в плані стратегічного задуму протиукраїнської пропаганди комінформу.

УПА своєю протибольшевицькою боротьбою завойовує симпатії до України на Заході. Пришита їй звірства, фашизм, гітлеризм — важко. На Заході не дуже вже в те повірять, як і не вірять у СССР. За те ОУН маловідома, а слово „націоналісти” дає змогу спекулювати і впевняти непоінформованих про спорідненість українського націоналізму з націонал-імперіялізмом других народів. Коли ж такий погляд в загальній opinii утривалиться, тоді другий етап буде дуже простий: розкрити справжній генетичний і дійовий зв'язок ОУН з УПА і призвичаїти людей вважати ввесь український визвольний рух бандитизмом фашистської світової збіранини.

На іншому континенті, в Європі обвинування ОУН в фашизмі, тоталітаризмі, бандитизмі повторюються вперто поворотними хвилями, наче за даним сигналом. Не чеські, польські і російські „очевидці” і „свідки”, але українська опортуністична преса пояснює квалітет утворених на еміграції партій не безсилістю їхніх впливів, але „терором” націоналістичної більшості. Так їм вигідніше.

Вигідніше й окремим членам теперішнього ЗП, яким приписи організаційної карності утруднювали займатися політичними, або особистими спекуляціями, називати карність ОУН диктатурою, або

додавати собі важности свідомим промовчуванням і применшуванням ідейних і політичних досягнень ОУН та деградувати всю визвольну боротьбу на позем стихійного спротиву незадоволених з большевицьких недостатків людей („резистанс”). Чи ота інтенція промовчувати, або відпекуватися зв'язку визвольної боротьби народу з ОУН не викликає в загальній opinii переконання, що ОУН справді має за собою такі „політичні грішки”, до яких соромно признаватися людям, що рекламують себе знавцями? Не потверджує своєю тенденційною мовчанкою найгірших інсинуацій комінформу про фашизм, тоталізм, бандитизм? На чий це млин вода?

Не пригадувалися мабуть ні одні ні другі над тим, що вони незаметно для себе самих почали підспівувати ту саму мелодію, що її затягнув був Хрущов ще в своєму першому зверненні, пропонуючи нашим повстанцям капітуляцію й дезерцію від „гітлерівських псів”, що їх баламутять. Політична недодуманість деяких наших земляків і мотиви конкurenційности мимовільно допомагають комінформові утривалювати потрібну йому opinію про „бандерівську пекельну орду”. Коли ж opinія до такого погляду звикне, що буде легшого, як поставити знак рівняння: „УПА то же бандеровці”, самі признаються до того. І зробити остаточний висновок, що ввесь „сепаратистський рух України” це діло насланої на Україну збіранини своїх і чужонаціональних фашистських горлорізів. Давно це було, коли українство вперто називали „німецькою інтригою” ті, яким вигідно було так говорити?

Плян комінформу розрахований на етапи. Наші ж земляки радіють, коли придумують прийти щонебудь без розбору своєму партійному противникові, не думаючи про наслідки для дальшого етапу таких метод партійної боротьби. Задивившись у цілі нинішнього дня, вони не можуть ще переломити перстеня чуттєвої нехиті до сильного на їхні сили партійного конкурента й об'єктивно інформувати світ про організацію — хай і конкurenційну для них — але таку, на плечах якої лежить значна частина тягару, а враз з тим і чести, визвольної боротьби нашого народу. Пора перевірити українцям чи співдія або загадкова пасивність в утворенні для ОУН opinii „бандеровської пекельної орди” лежить в інтересах української національної політики.

СТРАХ ПЕРЕД ПРИМАРАМИ МИНУЛИХ ДНІВ.

Франсуа Моріак пише в „Фігаро”: „Як довго живемо в цьому щоденно тісному світі, в якому людина ще має можливість свobodно висказувати свою думку, — чи воно подобається другим чи ні — ми не ставимо собі іншого завдання, як повторяти правду.

Гітлер зробив більше, як приобіцяв, що змінить на тисячу років обличчя світу. Він заклак зародок тривоги в людські серця і досягнув тим те, що мужні люди й навіть християни дозволяють, що в часах мира політичну опозицію правого напрямку уважається за злочинство, що заслуговує на смерть. Політичну опозицію? Куди там! Ідеологічна опозиція вистачає, щоб з нас робити зрадників.”

Ворог підповзає...

ТАКТИКА „МИРОВОГО НАСТУПУ

Італійські кергиці підгризають коріння

Нова тактика комінформу миролюбними словами присипляти чуйність — потрібна на те, щоб безперерійно підгризати основи господарської сили, категорії політичного думання і пропагувати ідеї зрадництва батьківщині. Демократичними свободами зловживається на те, щоб з дійсно большевицьким нахабством примушувати робітників до організування штрайків і протестаційних демонстрацій без ніяких причин, а просто по наказу згори.

Італійські комуністи повели скажену агітацію проти західної орієнтації, пропонуючи натомість зраду італійської держави на випадок приходу большевицької імперіялістичної армії й боротьбу виключно проти „західних... імперіялістів”, що могли б прийти в допомогу італійській самостійності. В парі з тим іде посиленна агітація за т. зв. **ланцюговими штрайками**. Тут і там проголошується по фабриках місцевий штрайк (нон коллябораціоне), або

обсаду фабрик непрацюючими робітниками. Хвиля таких штрайків перекочується ступнево по всій країні, підриває промислове виробництво, але здебільша не розгортається в генеральний штрайк, щоб не дати змоги державним органам, що шанують демократичні закони, втручати безпосередньо в цю підривну роботу італійських большевиків. Ця робота італійських підземних кротів, що в різних місцях підгризають основи господарської сили своєї убогої країні, розкриває, для якої цілі большевики перемінили свою тактику на т. зв. **мирову**.

В МАСЦІ ПОБОЖНОСТІ

Представник кремлівського православного патріархату прибув літаком до Єрусалиму на побут в Ізраелі. Це перший представник московської Церкви від часу большевицької революції. На віддаль каламутити воду трудновато. Треба на місці мати свого резидента, а ще на такому важному відтинку як Близький Схід!

ПРИГОТОВА В ЧСР ДО НАГІНКИ НА ДУХОВЕНСТВО.

Готвальд у своїй промові підкреслює, що: „церковні функціонарі й богослови не взяли дотепер участі в робочих бригадах, ані в жниварських ані гірничих”. Згадавши, що в копальнях працюють професори, лікарі, студенти й навіть фабричні робітники як недільники і покликавшись на лозунг: „хто не робить, не потребує їсти”, закінчує так: „Така робота, яку дають церковні функціонарі була конечно в капіталістичному ладі, якому залежало на тому, щоб якнайменше освічувати робітництво, щоб йому аж в небі приобіцяти заплату. В теперішній соціалістичній державі треба, щоб кожний був як мога більше освічений, тому не можемо потребувати касти, що протилежне проповідує.”

Духовенство завжди було обороною перед затемнюванням мас большевицьким блахманом. Готвальд знає добре, чому обіцяє йому ліквідацію.

Відділ для розкладової роботи утворено при комінформі під назвою „Дезінформ“. Вишколені в спеціальних школах агенти удають дезертирів, священників, політичних емігрантів і мають за завдання ширити культурний і релігійний розклад, зокрема серед „поступових“ людей. На захід післали біля 3 тис. таких агентів. Зараз розпізнати їх можна по тому, що мають за завдання ослаблювати обурення з приводу процесу кард. Міндсенті.

Дозвіл носити зброю дістали німецькі комуністи промислових підприємств в советській зоні Німеччини.

Хвиля штрайків в Італії, організована більшовиками охопила 350 тисяч комунальних працівників. 16. II. ц. р. прилучився до них союз транспортних робітників.

На почутті гуманності і людського страху жирують німецькі комуністи. З більшовицькою нахабністю виманчують вони від жінок підписи під протестом проти уживання атомової зброї. Коли жінки, побачивши підпис КПД, відказуються підписуватися, показують їм надпис іншої фірми, союзу жінок, і вияснюють, що це не комуністична акція.

ШПІОНИ В СКАНДИНАВІЇ

Шпійонська діяльність в південній Швеції останнім часом дуже пожвавилася, як це офіційно заявив шеф поліції на півдennу Швецію. (ЮП)

БОЛЬШЕВИЦЬКА ШПІОНАЖА ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Щоб дістати відомості про технічний розвиток західної індустрії, більшовики потворили у східній зоні Німеччини й у Берліні м. ін. „Науково-технічні відділи“. Під прикриттям науковості ці шпійонські станиці ангажують до співпраці таких німецьких науковців і техніків, що мають зв'язки з промисловими заводами на Заході. Звербовані робітники під загрозю безповоротного заслання „добровільно“ зобов'язуються своїм підписом достарчати рисунки й описи промислових уліпшень, за що одержують гроші і харчові пачки т. зв. окремі „пайки“. Н. пр. за технічний опис і рисунок моторів Дізля, фірми „Дойц“ і „Бенц“ платять 4500 марок. Плани і описи мають бути настільки точні, щоб на їх основі можна було їх продукувати в ССРСР, як найбільш „прогресивний“ винахід „перелового ума“ російських техніків. Зараз більшовицька шпійонажа особливо зацікавлена будівельними машинами, бетоновими мішалками, роздільними й згущуючими спорудами для будови шляхів. Щоб не викликати підозрін, заангажованим до шпійонажі науковцям не видається міжнародних паспортів.

Чехи заборонили мешкати в Празі політично ненадійним. Вони мають переселитися поза столицю.

Арешти в Угорщині у зв'язку з процесом кардинала охопили 2000 осіб.

Нерівна зброя партнерів

Початок нової чистки на Україні заповіло київське радіо, накидаючи на доктора Барвінського і українську інтелігенцію. З факту, що доктор Барвінський був заступником міністра здоров'я в уряді Стецька, роблять висновок про його співпрацю з українським підпіллям.

Ухили в критиці і в мистецтві. „Ізвестія“ гостро виступили проти 8 театральних критиків закидаючи їм, що вони антипатріотична кліка формалістів, що систематично поборювала всі драми, які звеличували „героїчну боротьбу і працю советських людей“. Проф. Герасимов, голова академії мистецтв повів критику художніх критиків, що занедбують у мистецтві „советський патріотизм“ і піддержують „формалізм і натуралізм, що базуються на ідеології міщанського космополітизму“.

Чистка в Польщі. Полк. Грош офіційно потвердив 4.2. ц. р., що в Польщі відбуваються масові арешти підозрілих в підпільній протибільшовицькій роботі. Число арештованих обраховують понад 1000 студентів, священників, „амністируваних“ колись учасників підпілля, офіцерів і інших.

Відносини в більшовицькій тюрмі

Сухий список прізвищ не дає ніякого уявлення про переживання арештованих. Короткий уривок з організаційного звіту так змальовує тюремні відносини:

„В більшовицькій тюрмі справжнє пекло. Там виснажують людей до крайності, відбирають всяку здібність на дальше життя. Бруд і неохайність тюремних келій дає змогу поширюватись всяким епідеміям і заразливим недугам. Мізерна їжа валить арештованих з ніг. Від надмірної кількості осіб в маленьких тюремних кімнатах мліють від подухи і спраги...“

Зловлений, а відтак звільнений дня 2. 5. 45. Покрика Володимир, літ 26, дав найкращий образ НКВД-івських допитів. Він вийшов з тюрми, стративши мову, цілий лівий бік був спараліжований і рівночасно від сильних побоїв стратив умність. Його лівий бік був, почавши від голови, синій, майже чорний від побоїв. Він скоро помер.

Арештований в с. Добровілячах (березень) учитель Григуляк Тарас ур. 1922 р. (від маленьких літ горбатий) піл час допитів помер в руках НКВД.

Арештована Шпільчик Евдокія, ур. 1926 р. із с. Ямниці, невидержавши тортурів, померла в тюрмі в Станиславові.

Арештований (прізвище і село пропускаємо — ред.) розповідав про життя і допити в тюрмі в Станиславові так:

Їжа 200 грам хліба на день, радо тепла вода, на обід пів літри

ШИБЕНИЦЯ В ПРАЗІ

Ген. Геліодора Піка, обвинуваченого не в протичеській, але в протиросійській шпійонажі в користь Англії засудили на повішення. Ген. Піка був керівником чехословацької військової місії в Москві в часі війни. Цей присуд зайвий раз підтверджує, чісно кількісно є ЧСР і яким законам підлягає її судівництво.

ЦЯЦЬКАЮТЬСЯ З ЗЛОЧИНЦЯМИ

Бритійський суд в Дюзельдорфі засудив провідника німецьких комуністів, Макса Райнера, за підбивну більшовицьку роботу аж на ...три місяці тюрми. Роззухвалені таким лагідним присудом німецькі комуністи підняли протестаційний крик.

За викликання II. світової війни міжнародна справедливість давала їй спричинникам заслужений шнур. Організаторам же підготовки III-ої війни і тотального поневолення людства робиться наперед непотрібну рекламу, а потім після трюхмісячного відпочинку дається їм змогу продовжати їхнє підбивне діло. Більше того! Після кількох тижнів випускається їх з тюрми за кавцією на волю. Ех, не закушали ви, панове судді, на власній шкурі советської „справедливості“! Тоді б не легковажили собі так ворога.

зупи (кілька бараболів і фасолі), а вечором нічого. Спимо на брудній долівці (в залі розміром 5×5 м. приміщено 70 людей) в той спосіб, що один другому кладе ноги під голову. Раз у місяць ведуть до лазні і підстригають волосся та голять (тільки машинкою до стриженья).

Допит: Допит триває від 8 аж до 1 год. ночі. У випадку, коли в'язень не признається, примінують такі тортури: б'ють гумовими палками куди попало, пробивають долоні штиками, а відтак посилають деяких покалічених до шпиталю втирати руки, ломлять пальці, б'ють дротами від крісів (шомполами), б'ють гумовими палками по шиї, ногах, грудах, зав'язують чоловіка в скіряний мішок, підвищують і так б'ють дрючками, і придумують багато інших тортур. По допиті звичайно вкидають до сутерин, (півниці) у воду, де тільки раз на 24 годин дають теплу воду. В'язень мусить там цілий час стояти, опертий до стіни, якою стікає вода.

Жінок при допиті все роздягають до гола, б'ють по грудях і знущаються, як тільки вміють.

...Випускали з тюрми для замилення очей винних і невинних при тому майже всіх завербовано на донощитство. Крім того НКВД старається поширити свою агентуру серед людей здавалосьби не підозрілих нпр. вчителів, санітарок, голів сілград, та інших працівників. (Уривок з річного звіту ОУН. Мова й правопис звітодавця незмінні).

Список арештованих в 1946 р. (Станиславівська область)

Ч. п.	Ім'я і прізвище арештованого	Рік народж.	завяття	арештовано під закидом, буцім то:	звільн.	задержали
Імниця						
69	Шпільчак Ярослав	1922	рільник	крився	—	сидить в тюрмі
70	Катамай Іван	1919	"	"	—	"
71	Шпільчак Евдок.	1927	"	кур'єрка	—	замордована
72	Дмитраш Анна	1927	"	брат в УПА	звільн.	—
73	Каляндрук Марія	1928	"	район. УЧХ	"	—
74	Валько Наталія	1927	"	кур'єрка	"	—
75	Голуб Параска	1927	"	ховала набої	"	—
Клузів						
76	Ломей Анна	1922	"	член ОУН	—	засуджена
77	Маланюк Микола	"	"	"	—	засуд. на 15 літ
78	Маланюк Анна	"	"	"	—	засуджен.
79	Шпільчак Остап	"	"	"	—	"
80	Пяста Евдокія	"	"	"	—	вивезли
81	Пяста Антін	"	"	співпрацював з гестапом	—	ув'язн. в Станисл.
Угринів Гор.						
82	Кардаш Євгенія	1922	"	член ОУН	—	засуд. на 20 літ.
83	Шуляр Ксеня	1928	"	"	—	" " 10 "
84	Андрусишин Петро	1926	"	крився	—	" на гоботах "
85	Рипан Зиновій	1926	"	"	звільн.	(донощик)
86	Дуранович Мих.	"	"	"	"	—
Угринів Дол.						
87	Ситла Назар	"	"	син в УПА	—	на роботах
88	Башій Мих.	"	"	"	—	"
Загвіздь						
89	Пилипчук Іван	1921	"	крився	—	засуджен.
90	Довбуш Вас.	1925	"	"	—	"
91	Довбуш Іван	1922	"	"	—	"
92	Джус Андрій	1924	"	"	—	"
93	Джус Мих.	1906	"	"	—	"
94	Стасюк Василь	1922	"	"	—	"
95	Демянів Петро	1906	"	"	—	"
96	Савчин Федор	1912	"	"	—	"
Микитинці						
97	Креховецька Евд.	1924	"	кур'єрка ОУН	—	в тюрмі
98	Судак Евд.	1924	"	зв'язкова	—	"
99	Креховецька М.	1929	"	кур'єрка	—	"
100	Зубилина М.	1926	"	зв'язкова	—	"
101	Креховецький Ст.	1922	"	зв'язковий ОУН	—	"
102	Креховецький Онофрій	1916	"	"	—	"
103	Креховецький Дмитро	1926	"	крився	—	"
104	Олексишин Іван	1924	"	"	—	"
105	Іванюк Юрко	1926	"	"	—	"
106	Бажан Василь	1925	"	"	—	"
107	Бажан Іван	1926	"	"	—	"
108	Калитка Петро	1922	"	"	—	"
109	Кічак Іван	1922	"	"	—	"
110	Шніхутка Василь	1906	"	"	—	"
111	Довган Михайло	1900	"	член ОУН	—	вивезли
112	Сливінський Михайло	1927	"	крився	—	"
113	Креховецький Мих.	1912	"	"	—	"
114	Шевчук Теодор	1910	"	"	—	"
115	Ковалишин Марія	1925	"	кур'єрка	—	засуджен.
116	Паращук Дмитро	1927	"	стр. УПА	—	"
117	Гнатишин Ярослав	1926	"	чл. юнацтва ОУН	—	"
Угорники						
118	Шніхутка Евд.	1914	"	станична ОУН	—	"
119	Остапович Анна	1923	"	кур'єрка	—	"
120	Сворака Анна	1927	"	"	—	"
121	Креховецька Анна	1927	"	"	—	"
122	Микитин Тетяна	1924	"	"	звільн.	—
123	Николаїв Евдокія	1927	"	кур'єрка ОУН	"	засуджен.
124	Івасишин Марія	1925	"	УЧХ	—	"
125	Гречаник Марія	1924	"	кур'єрка ОУН	—	"
126	Демків Анна	1925	"	"	—	"
127	Дешко Дмитро	1927	"	крився	—	вивезли
128	Стефанів Михайло	1906	"	стр. ОКВ	—	"
Підлуке						
129	Бурачок Василь	1926	"	крився з УПА	—	"
130	Якович Михайло	1900	"	вийт за німців	—	втік
131	Данилів Дмитро	1920	"	стр. УПА	—	(агент)
132	Якович Василь	1927	"	"	—	"
133	Семаньків В.	1900	"	"	—	"

(Далі буде)

ГАЛИЦЬКІ МОСКОФІЛИ ВЧАТЬСЯ РОЗУМУ.

„В журавнівському районі є ще і тепер залишки кацапів: в Дубравці, Чертіж, Ляховичі, Подорожній, Мельнич, Журавні, яких відсоток є доволі поважний. Щоправда, кацапи до большевиків також ставляться з резервою передусім тому, що большевики не хочуть визнати їх рускої національності, тільки числять їх українцями. При переписі населення вияснили їм, що „руських” в західних областях України нема. В поведінці трактували їх рівно жорстоко, як і українців. Большевицька дійсність виликувала їх від москофілства й тепер ставляться вони прихильно до українського визвольного-революційного руху та вповні підпорядковуються йому.”

(з річного звіту ОУН за 1946. Ч.33.)

ВБИТО ПРОВІДНИКА „МУЗУЛМАНСЬКИХ БРАТІВ”.

В Каїро 13. ІІ. був вбитий Шейх Гассан ель Банна, провідник скрайньо-націоналістичного „музулманського братства”. Ця терористична організація, різко протианглійська, була недавно розв'язана. Їй приписували вбиття прем'єра Нокраші Паша. Смерть провідника тієї організації загострила ситуацію.

Вбивника Ганді, Нараяна Годсе й його спільника Апте засуджено на смерть через повішення, двох інших на довічне в'язницю. Засуджені прийняли присуд окликами: „Хочемо боротися проти Пакистану. Хай живе Гіндустан!”

Нотатки для пам'яті

ПАМ'ЯТНИК ДОНОЩИКОВІ

„Міттельбоеріше Цайтунг” з 20. І. ч. р. подає, що в Краснодарі поставлено пам'ятник 18-річному Павлові Морозову. Він зробив донос на свого батька, що той займається протикомуністичною роботою.

НАДІСЛАНІ ВИДАННЯ

Інформаційний Бюлетень ч. 2, січень 1949 р. Видає Т.П.Н. ОУН для внутрішнього вжитку членства, ст. 12. цикльостиль.

Інформаційний Бюлетень ч. 3, лютий 1949. Ст. 12, цикльостиль.

БІБЛІОГРАФІЯ

Літературно-науковий Вісник, кн. 2 (на чужині) січень—лютий 1949. ст. 160. Ціна в кольпортерів 4 НМ, у передплаті 3 НМ.

З багатого змісту числа на окрему увагу заслуговують: стаття Мартенка: „Основа нації”, що розглядає основні елементи ідеології українського націоналізму, Катранка: „Хмельницький чи Барабаш?”, що протиставляє імпортові чужих ідейних запозичень ідеа-

лістичні основи української духовності. Статті О. В. „Якою повинна бути література?” і Мишуги: „Пропаганда атеїзму під маскою інтерпретації християнства” розоблачують розкладові диверсії на культурному фронті. З залишками драгоманівського мислення розправляється Мухин у статті: „За і проти оборони нашої землі”. Оцінку Самчукової малоросійської достоевщини дають О. Грицай і Л. Луців у своїх рецензіях на „Молодість В. Шеремети” й „Ост”. Незрівняно-блискучі своєю гостротою помічень листи „Мосендза” поглиблюють думки попередніх авторів і ставлять під несподіване світло рефлектора цілу низку явищ еміграційного життя. Зміст числа доповнює відповідно підібрана літературна частина.

ЛНВ являється необхідним дороговказом в еміграційній розгубленості нашого часу. Зокрема нашому членству ЛНВ приносить цінне доповнення необхідних матеріалів для його політичовної праці й допоможе зорієнтуватися в досить занедбаних нами проблемах літератури, культури й світогляду.

ТРЕТІЙ СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД ПЕРЕДРУКУ МАТЕРІАЛІВ КРАСВОЇ БОРОТЬБИ.

1 канад. долар: Секета.

1 нім. марка: ч. 1352 Степан К.

2 нім. марки: ч. 1301 Ф., ч. 1353 Михайло Ст.

3 нім. марки: ч. 1303 В. П.

5 нім. марок: ч. 1309 Т., ч. 1308 М. М., 1305 Иван А., ч. 1307 Роман Д., ч. 1304 Мирон Л., ч. 1280 Дмитро С., ч. 1282 Петро В., ч. 1285 о. М., ч. 1286 І. Ш., ч. 1287 Шпак, ч. 1290 Коваль, ч. 1292 Иван Я., ч. 1293 Михайло Ш., ч. 1294 Иван Л., ч. 1295 Олександр Л., ч. 1300 Василь К., ч. 1302 Степан Н., 1354 Володимир Н.,

6 нім. марок: Трансакція, ч. 1306 о. Теодор К.,

7 нім. марок: ч. 1310 Волод. С.,

10 нім. марок: Осип Бартош, Иван Богун, ч. 230 „В”, Анна Візньак, Войтович Йосиф, Михайло Волощук, ч. 234 Ганакир, В. Губицький, Гулаловський, Павло Дем'яник (Окер. Таб. „Запоріжжя”, Гарц.), Олександра Дем'янчук, Иван Децик, Задорожний, Иван Зварун, Олексій Кейс, Матвій Кібеліна, ч. 308 Комарницький, Василь Крамарчук — Ляндсгут, Андрій Куцина, ч. 307 Кооп. „Відродження”, ч. 298 Кооп. „Єдність”, Куницький, др. Ярослав Левицький, Литвин, Д. Лозинський — Т. Непийвода (Т. „Запоріжжя”), М. Лучинський, М. С., Петро Макогон, Василь Матіїв, Теод. Мельник (Окер. таб. „Запоріжжя”, Гарц.), Тадей Михаськів, Олександра Місіонар, Морикин, ч. 231 „Н”, Левко Настюк, Петро Недовіз, П. Німець, Оленка, Переймибіда, П. Петро, Богдан Позарнюк, Покутянин, ч. 1487 Др. В. П., ч. 1583 В. Г., Микола Прасівський, Прищепя і Кейс ч. 1291 Олег..., ч. 1298 К., ч. 1281 Коваль, ч. 420, Микола Романів,

Павло Рудий, С. Василь, Тарас Савка, ч. 1490 Иван Ю., ч. 407 о. Пр. Діакон, ч. 1264 Семен Л., Зиновій Саган, „Семенович”, Петро Січний, Сергій Соловйенко, Кирило Соловій, Смилик, Ч. Микола, от. Цюпка, ч. 1270 Ст. Г. Тарас Шачко, Ольга Ящук, ч. 309 Осип Г., ч. 1267 Лев К., 312 Володимир М., 307 Ярослав Д., Инж. Шпак, ч. 259 Олександра Б., ч. 260 М. Б., ч. 264 Осип С., ч. 1488 Степан Х., ч. 251, ч. 223 Василь Гр., ч. 218 Ярема П., ч. 227 О., 282 Осередок „СУМ”, ч. 1319 М. К., ч. 1344, ч. 1355 Микита Л., ч. 297, ч. 268 Марія Т., ч. 265 Теодор В., ч. 235 Осер. СУМу, ч. 1491 Петро І., ч. 1485 Соляник, Остап'як, М. Я., М. З., М. Р., К. С.,

11 нім. марок: Михайло Токар, Василь Проїдисвіта,

12 нім. марок: Володимир Грицин, Петро Кучерявий, ч. 245, ч. 249, ч. 247, Иван Стадник,

15 нім. марок: Данило Ведмідь, М. Грім, І. Дзівак, ч. 296 Кооператива, ч. 220 Кооператива, ч. 271 Кооператива „Рій”, Іванишин, Микола Лепей, Липовий, Федір Мальчук, Негруг Иван, Павло Олександрович, Осередок „СУМу” в Окері таб. „Запоріжжя” (Гарц.), Михайло Плещ, Семен Рак з Вигоди, Мирослав Сірий, Василь Скільський, ч. 319 Деркач, ч. 680 Олишків, ч. 273 „В”,

16 нім. марок: СУМ в Ансбаху,

20 нім. марок: Др. Авдиківський Роман, Берест, В. Боровик, Б-ч В-р., Відділ УПА — Ділінген, Др. Олександр Вороняк, Петро Гайдук, Гладич-Черник, Инж. Роман Гойдиш, Рудольф Гізяк, Иван Динисенко, Дубенко, ч. 419 Жіноча Організація, ч. 313 Др. Володимир К., Василь Комарницький, Кооператива „Упівців”, ч. 254 Л-о, Михайло Лясота, Зиновій Маланчук, Мельник, Василь Мокій, о. декан Москалик Михайло, Едвард Райовський, Микола Симчич-Березовський, ч. 244 Оля С., Роман Сова, Кузьма Степаненко, Зиновій Ненеч, „Час”, Мирон Філіп'як,

25 нім. марок: Куцевич, ч. 412,

30 нім. марок: Василь Леськів, Осип Небесний, Андрій Стечишин,

33 нім. марки: 31-пл.

40 нім. марок: Василь Комарницький,

50 нім. марок: Мілько Білінський, Кооп. „Єдність” в Ерлангені, ч. 341, Кооператива „Праця”, Кооп. „Пласт” в Байройті, A. Lili, Євген Богдан Адамович, Дух. Орхестра „Трембіта”,

100 нім. марок: К. Артем Дзвін, СУМ — Ерланген, ч. 337 Таборова Рада.

145 нім. марок: Укр. Таборова поліція — Етлінген,

180 нім. марок: Табор „Запоріжжя” в Окері (Гарц.).

Всім Жертводавцям Видавництва Передруків Підпільних Видань складає щире подяку.

Попередні списки вплата були оголошені в журналах: НА ЧАТАХ ч. І. і НА ЗМІНУ ч. І.

Лютий, 1949 р.

Видавництво
Передруків Підпільних Видань

Марксизм — опіум для відірваних від мас інтелігентів